

Lusgaard 54

Hvide Sande Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Henning Værns
Telefon (07) 31 10 89

Hanstholm Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Ib Holm Sørensen
Telefon (07 91) Hanstholm 166

Thorsminde Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Harald Winkel
Telefon (07) 49 51 23

SEJL TIL BORNHOLM

med BORNHOLMSTRAFIKKEN

»Bornholm«, »Kongedybet«,
»Hammershus« og »Rotna«

Daglig afgang fra København kl. 23.55

Daglig afgang fra Rønne kl. 23.00

I sommersæsonen tillige dagture flere af
ugens dage. Hver dag gennemgående for-
bindelser via Sverige.

BORNHOLMSTRAFIKKEN

LEMVIG TANDTEKNIK

Holmstrup & Madsen
eksam. tandtekniker

ALT I MODERNE TEKNIK

Torvet 1 . Tlf. (07) 82 02 45

KØB

DANSK

ESBJERG

TOVVÆRKSFABRIK A/S

Telefon (05) *12 40 00

LEDIG

THYLANDS BANK

HURUP

BEDSTED . HØRDUM . KOLDBY
Vestervig

SKAARUP & SALS KOV

Smede- og maskinværksted

Thyborøn . Tlf. (07) 83 10 61

Indr. haver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

Thyborøn . Tlf. (07) *83 12 44

Thyborøn Fiskeauktion

Statsautoriseret

v. Jens Steen

Telefon (07) *83 14 11

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 1

Januar-februar 1976

43. aarg.

Efter januar-stormen. Parti fra Havneby på Rømø.

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB A/S

Gadgaard Nielsen · Lemvig

Bogtryk · Offset · Tlf. (07) *82 15 00

Papir en gros · Kontorforsyning · Tlf. (07) *82 17 11

LEDIG

MODERNE • AKTIV • VENLIG

SPAREKASSEN THY

Dampskibsselskabet

TORM

København

Marketenderiet

»NY HAVN«

ESBJERG

Indeh. Svend Jørgensen

Kaffe og smørrebrød

Telefon (05) *12 82 88

J. GRUMSEN

MASKINFABRIK

Tlf. (05) *12 54 22

ESBJERG

ANDELS-SILDEOLIEFABRIKEN

NY HAVN · ESBJERG

SILDEOLIE – EKSPORT

SILDEMEL – PRODUKT »999«

TLF. (05) *12 09 99

TELEGR.-ADR.: ANSILD

JØRGEN HANSENS

SKIBSSMEDIE

v. K. Nielsen

Morsøgade 11 · Esbjerg

Telefon (05) 12 12 33

LEDIG

DANMARKS

HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Uafhængigt ugeblad for udenrigshandel og shipping

Abonnement: 20 kr. årlig.

Bestilles på ethvert posthus samt på ekspeditionen

Artillerivej 40 B · København S · Tlf. (01-27) A81a 782

LEDIG

HANSTHOLM SØMANDSHJEM

Cafeteria · Restauration

Nye, moderne værelser

Tlf. (07 96 41 11) lokal 145

VIKINGEN

Havets, havnens, handelens og hjemmets ill. magasin

Skandinaviens største, mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime magasin

Abonnement: 26,70 kr. årlig

Udkommer i 1974 hver anden måned: 1. jan.,

1. marts, 1. maj, 1. juli, 1. sept. og 1. nov.

Kontorer: Christiansborggade 1 · 1558 København V

AKTIESELSKABET

DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk A/S

Tlf. (05) 12 00 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 1

Januar-februar 1976

43 årg.

Den nye redningsbåd til Hanstholm vil koste 4,5 mill. kroner

Den nye redningsbåd til Hanstholm kan ventes bygget i løbet af halvandet år. De første streger er slået på tegnebrættet, efter at man nu kender de præmisser, hvorefter fartøjet skal bygges, oplyser skibsinspektør Sv. Aa. Rasmussen, Farvandsdirektoratet.

I de direktiver, som er givet forud for projekteringsarbejdet, er det præciseret, at den nye redningsbåd skal forsynes med bugsergrej, men for klarhedens skyld pointerer skibsinspektør Rasmussen, at nybygningen ikke skal være til rådighed for, hvad der kan betegnes som entreprenørarbejde, altså almindelige bugseropgaver. Den skal, siger han, kun påtage sig bugseropgaver, når dette er nødvendigt for at redde menneskeliv, d.v.s. i situationer, der svarer til den, hvorunder den polske trawler „Brda“ forliste for et år siden. Det var „Brda“'s forlis, der udløste et fiskerkrav om et redningsfartøj, der er udstyret med bugsergrej.

Efter aftale med ministeriet for offentlige arbejder,

under hvilket statshavnen i Hanstholm sorterer, har Farvandsdirektoratet fremskyndet sit byggeprogram, så Hanstholm kan få en ny redningsbåd tidligere end forudsat i planlægningen.

Ministeriet for offentlige arbejder skal være med til at betale båden, fordi Farvandsdirektoratet ikke råder over tilstrækkelige bevillinger til at klare udgifterne alene. Der forestår endnu nogle afsluttende forhandlinger om udgiftsfordelingen.

Skibsinspektør Sv. Aa. Rasmussen anslår, at anskaffelsessummen bliver ca. 4,5 mill. kr., hvilket er rundt regnet én million kroner mere end prisen for Farvandsdirektoratets nyeste og dyreste fartøj, Thyborøns redningsbåd.

Når projekteringen er fuldført, udbydes bygningen i licitation med eventuelle forbehold vedrørende bevillingerne. Med en kontinuerlig planlægningsproces og hurtig påbegyndelse af byggeriet skulle det være muligt at levere redningsbåden om halvandet år.

Besætningen halet gennem søen, dygtigt redningsarbejde ved Skagen

Det havde blæst kraftigt i flere dage i Vestjylland i slutningen af januar måned 1927, og i løbet af lørdagen den 31. januar tiltog stormen i styrke, og om eftermiddagen var vejret forrygende, i byerne var vinden helt orkanagtig. Vinden svingede mellem SW og WSW, og netop med den retning går der altid på sydsiden en vældig sø, således også nævnte dag. Havet røg over moler og faskiner helt op på havnegaden. I Aalbækbugten lå en del dampere og en enkelt skonnert til ankers, afventende vejrbedring.

Fra land fulgte folk særlig skonnerten, idet man var klar over, at hvis dens ankergrejer knækkede, ville den antagelig drive i land, idet det ville være utænkeligt, at den kunne sætte sejl og klare den østen landet i dette vejr. Før aften kunne man fra land iagttage, at havet uafbrudt væltede over skibet.

Da mørket faldt på kunne man på skonnertens lanterne se, at den sakkede agter ud, d.v.s. drev på ankrene. Og kl. 6.30 gik et par raketter op fra skonnerten, ligesom der blev blusset om bord.

Skagens redningsmandskab, der hele tiden havde opmærksomheden henvendt på fartøjet, svarede med et par blålys fra land for at underrette de ombordværende om, at man fra land var klar over skibets farlige stilling.

Fra kl. 7 til 7.30 blussede skonnerten atter uafbrudt, og man var klar over, at man om bord ønskede redningsbåden ud.

Kl. 7.45 gik motorredningsbåden „Skagen-Havn“ ud. Der gik en forrygende sø, og til trods for at skuden kun lå nogle få hundrede favne til luvart af havnen, nåede redningsbåden først skibet kl. ca. 8.30.

Redningsbåden gik tæt agten om skonnerten, der viste sig at være 3-mastet „HERTHA“ af Marstal. Først forsøgte man at få forbindelse med skibet, men i den voldsomme sø var det umuligt at gå på siden af det; så lod redningsbåden ankerdrægget gå og stak ca. 100 favne trosse ud, hvorefter man lå nogle få favne fra skibet, som man bad smide en line ud til redningsbåden.

Efter at man i redningsbåden havde fået fat i linen, blev den 5 mand store besætning én for én halet gennem havet over i redningsbåden. Sidste mand, der sprang fra borde, var selvfølgelig kaptajnen. Medens de fire første alle var omend forfrosne af den kolde tur i havet, så dog ret raske, da de kom i båden, var kaptajnen straks lidt forkommen, fordi han havde fået linen om sig på en måde, så den snærede ham om livet, da der blev halet i linen. Men forholdsvis hurtig kom han til kræfter igen. Ved ankomsten til havnen blev de fem mand straks bragt til sømandshjemmet, hvor de fik tørt tøj, mad, drikke og varme samt omgående kom til køjs.

Kaptajnen hed Hans Jørgen Hansen. Skonnerten (198 nettotons) kom fra Plymouth, tom; man var afsejlet den 14. januar for hjemstedet Marstal for at lægge op. Allerede først i ugen havde skibet meget uroligt vejr, var tæt under Norge, senere truet med at drive ned på Svenskekysten. Onsdag rundedes Skagen, og man gjorde forsøg på at banke sydpå, men vind og vejr var ugunstig, og så ankrede man torsdag på reden til luvart af havnen. Vinden tegnede W, men blev SW, og dermed var situationen med et slag blevet ugunstig, idet vejret straks tiltog. Man var dog bestemt på at blive liggende, men lørdag eftermiddag ca. kl. 4.30 knækkede styrbords anker af, og skibet drev nu hurtigt af for bagbords anker mod Skagens Rev, og da man anså det for sandsynligt at strande, fandt kaptajnen det rigtigst at søge redning på det pågældende tidspunkt, thi hvis skibet drev ind på revet, ville det sandsynligvis blive slået til vrage.

Imidlertid drejede vinden ved midnatstid natten til søndag mod vest, og det faldt med vejret. Bjergningselskabet Em. Z. Svitzers „Garm“, der var ankommet hertil, fik forbindelse med skonnerten, der stadig lå i rum sø, og efter at besætningen var bragt om bord igen, dampede „Garm“ til Frederikshavn med „Hertha“ på slæb.

Hermed var den dramatiske nødsituation endt uden ulykke.

S.L.

Mands Minde

Dødsfald

Forhenværende betjeningsmand N. A. Jensen, redningsstation Blåvand er død den 8. december 1975. Betjeningsmand N. A. Jensen var født den 19. august 1908, ansat den 1. oktober 1938 og afskediget den 30. september 1969.

Forhenværende betjeningsmand P. Poulsen Bank, redningsstation Vedersø er død den 16. december 1975. Betjeningsmand Poulsen var født den 27. januar 1913, ansat den 1. juli 1946 og afskediget den 31. oktober 1972.

Fhv. betjeningsmand Theodor Iversen, redningsstation Rindby er død den 31. december 1975. Betjeningsmand T. Iversen var født den 8. oktober 1910, ansat ved redningsvæsenet den 1. oktober 1944 og afskediget den 31. oktober 1973.

85 år

Fhv. bådformand N. S. Andersen, redningsstation Østerby, fyldte 85 år den 26. januar.

80 år

Fhv. opsynsmand Søren Madsen, redningsstation Thorsminde, fyldte 80 år den 6. januar. Søren Madsen trak sig tilbage fra tjenesten i 1966 efter at have været i tjeneste i 46 år. Men han er fortsat aktiv i den forstand, at hans stemme høres. Han kom med indlæg ved årsmødet i Lemvig i sommer, han skrev i sidste nummer af dette blad om plastikovertræk af redningsbåde, og han har også skrevet et bidrag til dette blad. Han har været med til at redde 103 menneskeliv, og han siger selv om dette: Den største belønning, jeg kan få, er at se den reddedes øjne lige når vi hiver ham indenbords. 12 gange har jeg været med ude og redde liv og fem gange med raketter! Søren Madsen har også oplevet at måtte se to af sine fætre forsvinde i havet.

Fhv. bådmand M. Thøgersen, redningsstation Vester Agger, fyldte 80 år den 21. januar.

Fhv. betjeningsmand H. P. Henriksen, redningsstation Stevns, fylder 80 år den 15. februar.

75 år

Tidl. overassistent i redningsvæsenet, Søren Lauritzen, Clasensgade 39, 2100 København Ø, fylder 75 år den 17. marts. Han har en lang tjeneste bag sig. Da han trådte tilbage i 1968 havde han været ansat i redningsvæsenet i 47 år. Ingen anden har været ansat så længe i redningsvæsenets administration siden dets oprettelse i 1852, og få har ofret så mange kræfter i redningsvæsenets tjeneste. Og hans hjerte står fortsat redningsvæsenet nær. Han følger dets indsats og udvikling, og han følger dets folk. De fleste redningsmænd kender Søren Lauritzen, og de kender ham ikke alene som den meget pligtfuldende og meget vidende, men også som den elskværdige personlighed, han er. Derfor har denne ranke mand så mange venner, der sætter stor pris på ham. Fra redaktionens side vil vi ligesom hans øv-

rige venner ønske ham alt godt fremover, og vi vil sige ham tak for aldrig svigtende hjælp og uvurderlig vejledning. Også tak for de mange bidrag til bladet. Søren Lauritzen er Ridder af Dannebrog og er tildelt redningsvæsenets jubilæums-medalje.

70 år

Fhv. betjeningsmand J. Fr. Henriksen, redningsstation Tisvildeleje, fylder 70 år den 8. januar.

65 år

Fhv. betjeningsmand M. N. Vrist, redningsstation Flyvholm fylder 65 år den 2. februar.

Ansættelser

Bådmand S. B. Jensen, redningsstation Thyborøn, er ansat som bådformand den 1. december 1975.

Bådmand Harry Hansen, redningsstation Gedser, er ansat som bådformand den 1. februar 1976.

Bådformand W. Kristensen, redningsstation Gedser, er ansat som opsynsmand den 1. februar 1976.

Bådmand på prøve J. Jakobsen, redningsstation Odden Havn, er fast ansat fra den 1. januar.

Bådmand på prøve T. Thomsen, redningsstation Hvide Sande, er fast ansat fra den 1. januar.

Bådmand på prøve B. Hansen, redningsstation Grenå Havn, er fast ansat fra den 1. februar.

Bådmand på prøve E. L. Pedersen, Hvide Sande, er fast ansat fra den 1. februar.

Bådmand, midlertidig, F. J. G. Jensen, Vester Agger, er fast ansat fra den 1. februar.

Bådmand v. lodseriet H. N. Eriksen er ansat på prøve som bådmand ved redningsstation Thyborøn fra den 1. december 1975.

Værkfører M. C. Bonne Andersen er ansat som betjeningsmand på prøve ved redningsstation Vester Agger fra den 1. januar.

Fisker P. E. Hansen er ansat som bådmand på prøve ved redningsstation Gedser fra den 1. februar.

Afsked

Bådmand J. B. Madsen, redningsstation Skagen Havn, er afskediget efter ansøgning med udgangen af januar.

Vi er blevet færre efter redningsvæsenets rationalisering, men vi har fortsat fælles interesser, og vi kender hinanden. Vort blad er vort bindeled. Vær med til at gøre dette bindeled stærkere. Det kan ske ved at meddele redaktionen nyt om begivenheder og om personer. En kort opringning er nok. Så skriver redaktionen selv det meddelte.

Der kom en norsk dame for at få oplysning om strandingen...

Den 80-årige Søren Madsen i Thorsminde har, frisk og interesseret i redningsvæsenet, som han altid har været, sendt os denne beretning, der er en afskrift efter en indberetningsprotokol dateret 10. september 1897.

Grunden til, at jeg har fremdraget en så gammel indberetning er, fortæller Søren Madsen, at der kom en ældre norsk dame for at søge oplysning om den gamle stranding. Det var hendes bedstefar, der var kaptajn og medejer af skibet. I hånden havde hun det gamle telegram, der var afsendt fra Lemvig til Arendal i Norge, dateret den 8. september 1897. I telegrammet stod der: Alle mand er bjerget, alt vel. Vi er i Fjaltring hos strandfoged P. Dahlgaard Bjærg. Skal til søforhør i morgen i Lemvig.

Beretningen lyder:

Ar 1897 den 8. september kl. 6½ formiddag observeredes i vestlig retning fra stationen, ca. en mil fra land, et større skib med små segl fra fokkemasten, liggende nordover. Vinden var meget stormfuld med tilsvarende sø.

Vi kunne i kikkert se nødflaget, under stormastens gaffel, med den formidskede sejlføring var grunden den ualmindelig stærke nordvestlige storm. Vi kunne iagttage, at skibet ikke anvendtes nordefter, men drev tværs mod land. Vi var klar over at stranding ville indtræffe.

Redningsmandskabet og fornødent mandskab blev tilsagt møde ved redningsstationen. De blev hurtigt tilvebragt, kl. 8 var alt raketmateriel læst på en hestevogn, der ikke havde langt at køre, da strandingen var lidt nord for stationen. Skibet var betydelig nærmere land, ca. 1/8 mils fremrykning i nord for stationen, skibet ændrede kurs og holdt vind og sø agterind, hvor den umiddelbart efter støtte på yderste revle, efter kort tid var den over denne og kom nærmere land. Den var kommet ind til anden revle, hvor den satte sig fast med stævnen i nordlig retning, ca. 150 alen fra land.

Raketapparatet var på stranden, gjordes hurtig klar til afbenyttelse til mandskabets bjergning, imidlertid faldt stormasten overbord. Raket nr. 4690 affyredes

og lagde linen over forskibet, hvor den blev opfanget af mandskabet. På skibet haltes støreblokken ud til skibet. Den blev gjort fast på skibet, men da masten var faldet, blev den gjort fast til selve skibet. Stortrossen haltes ud. Da denne var fastgjort, haltes redningsstolen ud, men på grund af, at masten var gået over bord, var linerne så lave, at trosserne flød på vandet. Så de skibbrudne måtte slæbes gennem vandet og den svære brådsø i havstokken. Kl. 10.30 var mandskabet velbeholden ilandbjerget.

Det strandede skib var Brik Hill fra Arndal i Norge kommende fra Vorttepool til Frederikshavn med kul. Grund til strandingen var, at skibet var læk og en meget stormfuld pålandsvind. Den bjergede besætning, kaptajn (Olsen) iberegnet, udgjorde otte mand. Strandingsstedet ca. 1000 alen vest for stationen. Efter endt redningsforetagende bragtes alt raketmateriel tilbage til redningsstationen, hvor det blev ophængt til tørre. Ved denne afskrifts afsendelse den 10 ds., var materiellet fuldstændig tørt og i orden til fornyet brug, ophængt på sine pladser i redningshuset.

Redningsstationen Thorsminde, den 10. sept. 1897.

Adser Kjergård, opsynsmand

Vitterlighed Søren Fris Korsgård - Jens Chr. Isaksen

De samlede specificerede udgifter ved redningsforetagendet udgjorde:

5 mand af seks kroner	30 kr.
Opsynsmand, diæter	9 kr.
Nils Bak, Ramme, med hest	6 kr.
Bent Nielsen, Thorsminde, Hans Thomsen, Jens Frederiksen, Kristian Jensen Dahl, P. C. Mortensen, Mads Outzen, Tomas Clausen, Bertel Jensen Bøvling, Peder Outzen - 9 mand af 4 kr.	36 kr.
Tilsammen	81 kr.

Vesttysk søredningstjeneste har verdens hurtigste fartøj

Den vesttyske søredningstjeneste har taget sit hidtil største og samtidig verdens hurtigste redningsfartøj i brug. Den 44 meter lange krydser „John T. Essberger“ stationeres på øen Fehmern. Skibet får ni mands besætning og har en topfart på 34 knob.

Der skal bygges yderligere to skibe af denne type, der siges at være synkefrie. Det er bygget af letmetal og er forsynet med landingsplatform til helikopter. Skibet er udstyret med en operationsstue med et apparat til genoplivning af mennesker, der har ligget længe i koldt vand.

Skibet ejes af et vesttysk selskab til redning af skibbrudne. Sidste år reddede selskabet næsten 2000 mennesker fra druknedøden. Selskabet finansieres hovedsagelig gennem private bidrag.

Dansk kystfiskeri i Danmarkshistorien

Dansk fiskeri har holdt 100 års organisations-jubilæum. Det er markeret på forskellige måder, blandt andet med udgivelsen af en bog, der hedder „Fra fjord og fiskeri“. Bogen fortæller i tekst og med 135 illustrationer træk fra dansk kystfiskeris betydning i Danmark fra oldtiden og til vore dage. Interessant er beretninger om sildefiskeri, drivkvasens saga og

fiskende bønder langs kysterne. På billedet ses formanden for Danmarks ældste fiskeriforening, fisker Karl Hansen, Sandvig ved Præstø, fiskeriminister Poul Dalsager og redaktør Richard G. Nielsen med eksemplarer af jubilæumsbogen. Den er i øvrigt tilrettelagt således, at den kan bruges i skoler og i studiekredse.

Om midlerne mod søsyge...

Det forlyder fra god kilde, at rederne på nogle af de største ruter, f.eks. over Atlanterhavet, foreløbig ikke ser med venlige øjne på forebyggelsesbestræbelserne mod søsyge. Thi passagerfragten, hvori måltiderne jo er indregnet, er på grund af konkurrencen så lav, at foretagendets rentabilitet ville blive problematisk, ifald alle de rejsende var raske og deltog i alle måltiderne, hvad der nu påregnes, at de ikke kan på grund af søsyge -!

Ovenstående er et uddrag fra en bog, der er udgivet i 1887, og det bringes i DF-information, der udgives af Det dansk-franske Dampskibsselskab. Der fortælles også om midler mod søsyge, men man må erkende, at bogens mål „den fuldstændige forebyggelse“ ikke er lykkedes i dag. Det hedder videre i bogen:

Som symptom er en underlig stærk madlyst ikke sjældent, så underligt det klinger, et af søsygens allerførste symptomer. Derefter - selvpogivelse, smerter i ryggen mellem skulderbladene og i lænden. Forstop-

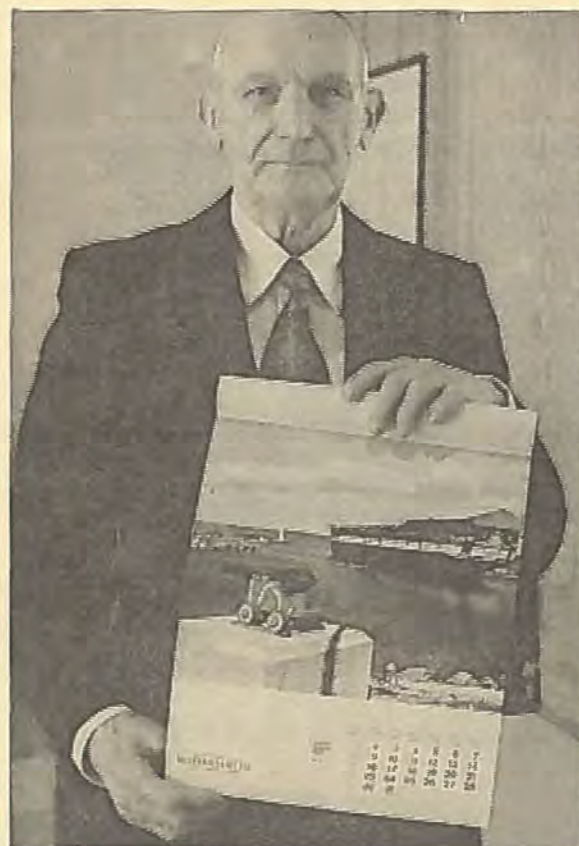
pelse eller diarré og nevralgier i arme og ben. De søsyge fryser og har vanskeligt ved at koncentrere deres opmærksomhed om alvorligt åndeligt arbejde, hvad enten nu dette består i tænkning, læsning eller skrivning. Læsningen af en lille novelle er en dags arbejde om bord.

Intet kan sikre én mod søsyge undtagen sådanne midler, der gør et kraftigt indtryk på nervesystemet.

Det bedste forebyggelsesmiddel er bromsaltene, bromnatrium, bromammonium og bromkalium. Nogle få dage forinden afrejsen tages tilstrækkeligt deraf til at fremkalde en tilstand af mild bromisme. Centralnervesystemet må helt igennem påvirkes af medicinen, hvorved man bliver langt mindre modtagelig for rystelserne om bord.

Tilstrækkelig bromisme vil sige en mathed i lemmerne, vedvarende døsigthed, ulyst til virksomhed. I denne tilstand kan man trygt begive sig om bord uden at risikere søsyge.

En ispose anlagt langs rygmarven vil forårsage en afkøling af nervecentrets aktivitet, og et velvære indtræder, som både tillader patienten at sove og spise.

Der sættes fortsat ind for at bevare fregatten „Jylland“. Sidst har selskabet Fregatten Jyllands Venner åbnet en udstilling i København for at fortælle om fregatten og for at samle penge ind til dens bevarelse. Udstillingen er arrangeret af konservator V. Topsøe-Jensen, Holmens Museumsmagasin, der her ses med en tysk kalender, hvor fregatten er gengivet.

Redningsstationen hverken garage eller museum...

Det gamle redningshus ved nordhavnen i Hvide Sande skal rives ned eller overdrages til andet formål. Havnerådet i Esbjerg har besluttet at afslå farvandsdirektoratets ansøgning om at måtte benytte redningshuset som garage for Hvide Sandes nye, mobile redningsmateriel.

Redningshuset ligger på havneområdets arealer, og det er tænkt udnyttet til håndværks- eller industrivirksomhed med tilknytning til nordhavnen og altså fiskeriet. Havnerådet mener derfor ikke, at man kan give dispensation og anvende de begrænsede arealer til garage.

Det betyder formentlig, at farvandsdirektoratet afhænder redningshuset til smedemester H. F. Aaser, der tidligere har erklæret sig interesseret i at udnytte huset til værksted.

Foreløbig har havnerådet forlænget fristen med 3 måneder til 1. juli 1976. Så skal redningshusets funktion som garage til gengæld også være ophørt.

Afgørelsen betyder formentlig også, at alle planer om at indrette et egnsmuseum i redningshuset er tabt. Det ønske har to gange været fremsat af Hvide Sande Borgerforening. Men havnerådet afviser kategorisk, at der indrettes museum på den nuværende beliggenhed. Det vil være til alt for stor gene for fiskeriet, hvis besøgende optager de begrænsede parkeringsmuligheder, siger man.

Der indrettes også minde- museum i Nymindegab

Nymindegab ved Ringkøbing Fjord får nu et redningsmuseum. Det er Nymindegabs redningsstation fra 1857, der bliver omdannet til museum. Stationen er nedlagt som led i omdannelsen af redningsvæsenet, men nu genopstår den som centrum for en samling fiskerhytter, der skal genskabe atmosfæren ved et gammelt fiskerleje.

Museet kommer til at indeholde et fuldt udstyret redningshus, alarmeringsystem samt en af Danmarks ældste redningsbåde, den stammer fra 1800-årene og befinder sig i øjeblikket på Nationalmuseet.

Museumsinspektør Søren Manøe Hansen, Varde Museum, oplyser, at man også har kig på redningsstationen i Blåvand. Stationen ligger ved en særlig farlig kyststrækning og mange sømænd er blevet reddet af mandskabet derfra.

Et eventuelt redningsmuseum i Blåvand vil blive af en anden art end det i Nymindegab. I Blåvand vil museet skulle ses i forbindelse med stedets fyr og radiostation, mens man i Nymindegab vil opbygge et gammelt fiskerleje.

Af »Fhv. farmer Christian Mumme Bondo og hustru Christiane, f. Hartmann' legat« vil der omkring 1. april 1976 kunne uddeles nogle portioner til værdige trængende fiskere ansatte, eller forhen ansatte, under redningsvæsenet i Nørrejylland, og deres enker samt uforsørgede børn.

Ansøgningsskema vil blive tilsendt efter henvendelse til legatbestyrelsens formand,
*cand. jur. Henrik Fog,
Hans Jensensvej 32,
2900 Hellerup,*
til hvem skemaet må tilbagesendes i udfyldt stand inden den 1. marts 1976.

Mange redningsaktioner for ubetænksomme lystsejlere

Ulykkerne til søs stiger stærkt. For Søværnets operative Kommando – SOK – blev 1975 det travleste år, siden søredningstjenesten blev samlet i Århus for 15 år siden.

531 gange blev der slået alarm og iværksat eftersøgninger sidste år. Det er en fordobling på kun 5 år. Hver anden eftersøgning gjaldt lystsejlere.

– Mange lystsejlere er for letsindige, siger lederen af SOK, orlogskaptajn Harald Rossing, til Jyllands-Posten. Men lystsejlerne er ofte for tilbøjelige til at bruge nødraketter, selv om de ikke er i nød.

En redningsaktion kan hurtigt løbe op i en halv snes tusinde kroner. Vi regner med, at en helikoptertime koster tæt ved 3000 kr., og normalt skal helikopteren være i luften et par timer. Heldigvis klare redningsaktionerne dog også somme tider med en telefonopringning, der fastslår, at ingen er i fare.

Hver sjette af alle redningsaktioner i danske farvande gjaldt sidste år udlændinge. Til gengæld var udenlandske redningsorganisationer og redningsskibe med i godt hver tiende danske redningsaktion.

Alle søredningsaktioner ledes fra SOKs operationsrum i Århus. Den danske søredningstjeneste har ord for at være verdens bedste, og flere hundrede danskere kan takke den effektive indsats for at de ikke omkom på havet i 1975.

En meget stor del af redningsaktionerne er udløst af jollesejlere, der regnes med i gruppen af lystsejlere. Strandjægere og lystfiskere trodsede ofte vejrmeldingerne og sejler ud på tidspunkter, hvor de burde blive på land.

De har reddet over 3000 mennesker i løbet af 25 år

Flyvevåbnets Redningseskadrille 722, stationeret på Flyvestation Værløse, kunne den 7. februar markere 25 års jubilæum.

Eskadrillen startede i 1951 med Catalina-fly og Pembroke-fly. Senere kom helikopteren S-55 til. Fra januar 1966 fik eskadrillen den store Sikorsky S-61, som stadig er i tjeneste. Eskadrillen har otte helikoptere, de tre konstant på vagt i Skrydstrup, Aalborg og Værløse.

Først fra 1966 har flyvevåbnet lavet en officiel statistik, som viser at eskadrille 722 har foretaget 1162 redningsaktioner fra 1. januar 1966 til 31. december 1975. Sammenlagt kommer tallet for de 25 år op på langt over de 3000 redningsmissioner.

Af de 1162 missioner er 502 sendt ud efter personer, som direkte er reddet fra døden.

HIRTSHALS
HANS SVENDSENS
SKIBSBYGGERI
Alt i nybygninger
samt reparationer
Hirtshals . Tlf. (08) *94 17 77

A/S HIRTSHALS FRYSE- & KØLEHUS
HIRTSHALS ISVÆRK
Telefon (08) 94 10 70

AKTIESELSKABET
VENDELBOBANKEN
HIRTSHALS AFDELING
Tlf. (08) *94 11 11

HIRTSHALS SØMANDSHJEM
Telefon (08) *94 19 44
God borgerlig middag . Pæne værelser
Bestyrer Holger Nielsen

CHR. JEPSEN
Tlf. (08) 94 10 39 - 94 13 40
Alltid 1. kl.s kød og pålæg

LEVORSEN & JØRGENSEN
LYS . KRAFT . SKIBSINSTALLATION
Telefon (08) *94 10 11
Betjening dag og nat

HIRTSHALS FISKEAUKTION
STATSAUTORISERET . v. CHR. BERG
Telefon (08) *94 12 33 . Privat (08) 94 13 16
Telegramadresse: »Fiskeauktionen«

»TIDSSKRIFT FOR REDNINGSVÆSEN«
Ansvarshavende redaktør:
H. Ingemann
Rindum Kirkeby . 6950 Ringkøbing . Tlf. (07) 32 07 22
til kl. 14. Derefter 32 05 63.

Forretningsfører og ekspedition:
Bogtrykker Gadgaard Nielsen
Vasen 3-5 . 7620 Lemvig . Tlf. (07) *82 15 00

»Foreningen af danske Redningsmænd«
Hovedbestyrelse:
Formand: **O. Wenzel Rasmussen**
Havnevej 223 . 8500 Grenå . Tlf. (06) 32 13 37
Næstformand: **P. Munk Pedersen**
Vesterhavsgade 123 . Nr. Vorupør . 7700 Thisted
Tlf. (07) 93 80 04
Kasserer: **Robert Iversen**
Vesterhavsgade 121 . 7680 Thyborøn . Tlf. (07) 83 13 23
Søren Sørensen
Fiskebrogade 5 . 6700 Esbjerg . Tlf. (05) 12 91 89
Niels Peder Nielsen
Mosedalsvej 25 . Listed . 3740 Svaneke . Tlf. (03) 99 63 06
Helmer Nielsen
Thorup Strand . 9690 Fjerritslev . Tlf. (08) 22 54 07
Martin Sørensen
Højvangen 15 . 9850 Hirtshals . Tlf. (08) 94 18 82

284 er evakueret fra søen. Det er fiskere og andre søfolk, som på grund af sygdom eller kvæstelser har haft brug for hurtig lægehjælp.

328 er evakueret fra land. Det er folk, som er flyttet fra et hospital til specialbehandling på et andet hospital, eller syge, der er fløjet fra Samsø eller andre større eller mindre øer.

14 gange på de 10 år har helikopterne transporteret nyrer, livsvigtig medicin eller blodplasma. Af de 1162 var 34 allerede døde, da helikopteren nåede frem.

91,5 pct. af samtlige missioner har været til civile opgaver. Altså kun 8,5 pct. af opgaverne har haft militært formål.

Største redningsaktion var bjærgningen af passagerer fra færgeren „Skagerak“ den 7. september 1966. Her hentede Eskadrille 722's fem helikoptere alene 69 passagerer i løbet af få timer.

Redningsprotokollerne skal til landsarkiverne

De gamle redningsprotokoller, der for en stor del hidtil er blevet opbevaret i arkivkassen hos de stedlige opsynsmænd vil blive sikret for eftertiden.

Redningsbestyrer Aaskov oplyser, at i forbindelse med rationaliseringen har Farvandsdirektoratet drøftet sagen med rigsarkivet med det resultat, at der er truffet beslutning om, at protokollerne fremtidig skal opbevares i de respektive landsarkiver. Allerede før rationaliseringsarbejdet indledtes, begyndte farvandsdirektoratet at indsamle de kulturhistorisk værdifulde protokoller med deres indhold af fortættet spænding.

Fleere lokalhistoriske arkiver har været interesseret i at overtage de stedlige protokoller, men farvandsdirektoratet og rigsarkivet er kommet til det resultat, at det rigtigste vil være at samle protokollerne i landsarkiverne, også af hensyn til forskning. En spredning af protokollerne vil vanskeliggøre forskning i emnet.

Er der lokale arkiver, der er specielt interesseret, vil det være muligt at erhverve billige fotokopier af protokollerne eller dele af dem.

★

V. Agger redningsstation, som var en af de få raketstationer, der undgik nedlæggelse, er i stedet blevet motoriseret, og udviklingen er derved sprunget et par led over. Det gamle redningshus, som sidst rummede den åretrukne træbyggede redningsbåd, der nu er endt på Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg, er blevet garage for et moderne køretøj, bestående af en terrængående Land-Rover med 4-hjuls træk med påhængsvogn til raketudstyr og med plads til en gummiredningsbåd.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sølv - Guld - Urer
1888
Tlf. *82 12 11 LEMVIG Gino 4 72 29

LEMVIG SKIBSVÆRFT I/S
NYBYGNINGER OG REPARATIONER
P. POULSEN . TLF. (07) 82 02 09

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S
Telefon (07) *82 12 22

LEMVIG FISKEAUKTION
Statsautoriseret
v. P. Trillingsgaard
Telefon: (07)
Hallen 82 03 35 . Kontor 82 08 13 . Privat 82 05 04

LEMVIG VODBINDERI
VIGGO JEPPESEN . TLF. (07) 82 08 03
Al slags vod og trawl leveres omgående

VESTJYSK SPORTSMAGASIN
Vestergade 19 . Lemvig . Tlf. (07) 82 11 83
ALT TIL JAGT, FISKERI OG CAMPING

LEMVIG TRÆLASTHANDEL
BRDR. SKOU
Telefon (07) *82 13 66
TRÆLAST OG BYGNINGSARTIKLER
CEMENTVARER BETON . MØRTEL

H. P. PETERSENS BAADEVÆRFT
Dyrehaven . Nyborg . Tlf. (09) 31 06 58

NORDVESTBANK
— gør noget for pengene

Lemvig . Thyborøn . Harboøre

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION
Statsautoriseret
v. Aage Geisnæs . Telegramadr.: Fiskeauktion
Tlf.: Kontor (08) *44 12 00 . Privat (08) 44 10 29

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning
Telefon (08) 44 12 77 (2 lin.)

KARSTENSENS SKIBSVÆRFT
Skibs- og bådbyggeri
Telefon (08) *44 13 11

OSCAR SKOUGAARD
Aut. installatør
SKAGEN . TELEFON (08) 44 13 45

Aktieselskabet
SKAGEN ISVÆRK
Skagen . Telefon (08) 44 15 38

THISTED

MINDESMÆRKER
BRDR. JENSEN . STEN- OG BILLEDHUGGERI
Thisted . Telefon (07-91) 94

SØRENSENS
Hæremagasin MIDT I
TORVEGADE 1 . TELEFON 499 THISTED BYENS HJERTE

Marsø
Støbegods

SPAREKASSEN sds

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

ESBJERG

C. M. NØRSKOV LAURSEN
MASKINFABRIK I/S . Tlf. (05) *12 60 00
Dæksmaskineri spec. for fiskerfartøjer

N. P. Jensen & Søn . Skibs- og bådbyggeri
NY HAVN
Telefon (05) *12 05 55 . Privat 12 82 63
Anbefales med såvel nybygning
som reparation

SEJLMAGER
BRØDRENE MATHIASSEN
(H. Mathiasen)
NY HAVN
Tlf. kontor og lager (05) 12 00 47 . Privat 15 02 12

LEDIG

HANS AA & SØNNER
Sejlmagere
NY HAVN . ESBJERG . TELEFON (05) *12 32 88

ROUST & NIELSEN
MASKINVÆRKSTED
NY HAVN TLF. (05) 12 03 87

ESBJERG FISKEAUKTION
Statsautoriseret
Indehaver: AAGE ANDERSEN
Telefon (05) 12 05 11 . Privat (05) 12 01 30

A/S Em. Z. Svitzers Bjærgnings-Entreprise
Grundlagt 1833
Kvæsthusgade 1 . København K
Tlf. (01) 15 51 95 . Udenfor kontortid (01) 15 51 75
Telegramadresse: Svitzersalvage

RAUN BYBERGS SKIBSBYGGERI A/S
Esbjerg . Telefon (05) *12 53 99
NYBYGNINGER . REPARATIONER . SMEDIE

Esbjerg Skibsværft
v. Andersen, Jensen og Hagde
Telefon (05) 12 68 77 - 12 33 95

ALT I NYBYGNINGER OG REPARATIONER

Susgaard 54

Hvide Sande Fiskeauktion
Statsautoriseret
v. Henning Værnø
Telefon (07) 31 10 89

Hanstholm Fiskeauktion
Statsautoriseret
v. Ib Holm Sørensen
Telefon (07) 96 11 66

Thorsminde Fiskeauktion
Statsautoriseret
v. Harald Winkel
Telefon (07) 49 51 23

SEJL TIL BORNHOLM
med BORNHOLMSTRAFIKKEN
»Bornholm«, »Kongedybet«,
»Hammershus« og »Rotna«

Daglig afgang fra København kl. 23.55
Daglig afgang fra Rønne kl. 23.00

I sommersæsonen tillige dagture flere af
ugens dage. Hver dag gennemgående for-
bindelser via Sverige.

BORNHOLMSTRAFIKKEN

LEMVIG TANDTEKNIK

Holmstrup & Madsen
eksam. tandtekniker
ALT I MODERNE TEKNIK
Torvet 1 . Tlf. (07) 82 02 45

KØB

DANSK

ESBJERG
TOVVÆRKSFABRIK A/S

Telefon (05) *12 40 00

LEDIG

THYLANDS BANK
HURUP

BEDSTED . HØRDUM . KOLDBY
VESTERVIG

SKAARUP & SALSKOV
Smede- og maskinværksted
Thyborøn . Tlf. (07) 83 10 61
Indehaver: J. Salskov

Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant
☆
Thyborøn . Tlf. (07) *83 12 44

Thyborøn Fiskeauktion
Statsautoriseret
v. Jens Steen
Telefon (07) *83 14 11

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

NR. 2

MARTS-APRIL 1976

43. ARG.

LEMVIG BIBLIOTEK

Thyborøns redningsbåd nr. 2

REJS MED D. F. D. S.
DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB

Gadgaard Nielsen · Lemvig

Bogtryk · Offset · Tlf. (07) *82 15 00

Papir en gros · Kontorforsyning · Tlf. (07) *82 17 11

LEDIG
LEMNIG BIBLIOTEK

MODERNE • AKTIV • VENLIG

SPAREKASSEN THY

Dampskibsselskabet
TORM
København

Marketenderiet
»NY HAVN«
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og smørrebrød
Telefon (05) *12 82 88

J. GRUMSEN
MASKINFABRIK
Tlf. (05) *12 54 22
ESBJERG

LEDIG

ANDELS-SILDEOLIEFABRIKEN
NY HAVN · ESBJERG
SILDEOLIE – EKSPORT
SILDEMEL – PRODUKT »999«
TLF. (05) *12 09 99 TELEGR.-ADR.: ANSILD

JØRGEN HANSENS
SKIBSSMEDIE
v. K. Nielsen
Morsøgade 11 · Esbjerg
Telefon (05) 12 12 33

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Uafhængigt ugeblad for udenrigshandel og shipping
Abonnement: 20 kr. årlig.
Bestilles på ethvert posthus samt på ekspeditionen
Artillerivej 40 B · København S · Tlf. (01-27) AStA 782

LEDIG

HANSTHOLM SØMANDSHJEM
Cafeteria · Restauration
Nye, moderne værelser
Tlf. (07 96 41 11) lokal 145

VIKINGEN

Havets, havnens, handelens og hjemmets Ill. magasin

Skandinaviens største, mest læseværdige og rigt illustrerede maritime magasin

Abonnement: 26,70 kr. årlig
Udkommer hver anden måned:
1. jan., 1. marts, 1. maj, 1. juli, 1. sept. og 1. nov.
Kontorer: Christiansborggade 1 · 1558 København V

AKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg **Vestjysk Krystal Isværk** a/s Tlf. (05) 12 00 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 2

Marts-april 1976

43. årg.

Thyborøn har nu to moderne både til indsats

Det er en stolt stationsleder, Robert Iversen, der åbner døren til redningshuset og afslører Thyborøn Redningsstations nyerehvervelse, en lille handy redningsbåd, ombygget med tip-top udstyr og velegnet til arbejde på fjorden, hvor den med en dybgang på kun 60 centimeter og med skruen anbragt beskyttet i en tunnel kan køre lige over grundene. Kører den fast, vil mandskabet hurtigt og let kunne skubbe den fri. Den nye båd, der er gengivet på forsiden, vil kunne betyde endnu hurtigere assistance.

Båden, der er 11 år, blev som ny leveret fra Rantzausminde Skibs- og Bådeværft ved Svendborg, og den virkede fra Rømø indtil i efteråret 1974. Under ombygninger, som har stået på i den mellemliggende tid, har båden fået styrehus og er blevet udstyret med elektronisk grej såsom radar, ekkolod, stor sender og Storno, hvilket den ikke i fuld grad havde før.

Motoren kan med sine 32 hk give båden en fremdrift på 7 mil. Til sammenligning kan den store red-

ningsbåd med sine 420 hk skyde en fart af 10 mil, men den stikker til gengæld 1,7 meter og må følge løbene i fjorden, når den er ude på opgaver.

Gælder det opgaver på fjorden, regner man derfor med, at den nye båd først skal sendes af sted med en tre mands besætning, hvilket vil kunne ske meget hurtigt, da båden blot skal glide ned ad skinnerne fra redningshuset og i vandet.

Robert Iversen ved endnu ikke, om der skal vælges en speciel bådfører til fartøjet, for man har jo af gode grunde ikke erfaringer på det område, da det er første gang i redningsvæsenets historie, at en station kan mønstre to redningsbåde med lukket styrehus, radar og ekkolod. Hvide Sande, Gedser og Neksø har også to redningsbåde, men supplement-båden er ikke så stor som den i Thyborøn.

De to redningsbåde har holdt den første øvelse sammen, bl. a. også for at træne Thyborøns nye læge, Richard Faurby, til at arbejde på søen.

Kan admiral Francis Drake findes i havet

379 år efter sin død?

Det er muligt, at man i år vil være i stand til at løse mysteriet om et dødsfald, der fandt sted for 379 år siden. Den britiske marinearkæolog og historiker Sidney Wignall er i spidsen for et hold eksperter i færd med at lede efter den berømte britiske admiral, Sir Francis Drakes kiste og jordiske levninger. Det var Drake, der sejlede rundt om Jorden og blev adlet af Dronning Elizabeth I af England.

Efter mange års forberedende arbejde og efterforskning hævder mr Wignall nu at vide „inden for en radius af 270 meter“, hvor kisten sandsynligvis findes i vandet i Portobello havnen i Panama.

Der findes veldokumenterede beviser, der antyder, at Drake blev begravet i 1596 i fuld gallauniform og praktisk talt viklet ind i en stærk blykiste, som blev forsejlet omkring ham, og som muligvis er lufttæt.

Endnu er der kun foretaget lidt arbejde med at genvinde menneskelige levninger fra havet, men den britiske ekspedition er blevet opmuntret af opdagelsen af „Vasa“, skibet, der stammer fra 1660'erne og nu er permanent udstillet i Stockholm. Af de 12 lig, man fandt, er selv hjernemassen bevaret inden i kranierne og endda uden beskyttelse af blykister.

Mr. Wignall og hans eksperthold, som tager sig af alt lige fra kortlægning, elektronik, undervandsfotografering, dykning, akustik, marinebiologi til medicin og søfartshistorie, forlod Storbritannien den 19. maj sidste år på vel nok en af de mest imponerende og ambitiøse ekspeditioner, der nogen sinde er iværksat.

Men de har andre mål end den interessante søgen efter Sir Francis Drake. De kort og den dokumentation, som har fået Sidney Wignall til at mene, han nu ved, hvor Drake ligger begravet, viser også ganske tydeligt beliggenheden af andre vrage. Han håber at kunne lokalisere to andre engelske vrage, nemlig „The Elizabeth“ og „The Delight“, samt et par spanske fregatter, der blev sænket i Portobello Havn.

Sir Francis Drake døde i 1596 i en alder af 54 år om bord på „The Defiance“, og man mente oprindeligt, at han døde af dysenteri. Men der gik dog rygter om, at han på sit dødsleje forandrede sit testamente, og at de efterladte i England anfægtede det, hvilket leder tanken hen på, at han måske blev forgiftet. Dette er en af de mange ting, professor Harrison vil undersøge, hvis man finder Drakes ordiske levninger.

Mærkeligt nok har det vist sig, at både Sidney Wignall og hans næstkommanderende Richard Price har grund til at tro, at de nedstammer direkte fra Drakes ledsagere. Price mener, at han nedstammer fra en af Drakes nærmeste venner, Christopher Harris, som var eksekutor for Drakes bo og som deltog i admiralens største bedrift, nemlig at sejle rundt om Jorden på et tidspunkt, hvor teorien om, at Jorden

Sir Francis Drake, malet af en ukendt kunstner (National Portrait Gallery, London).

var flad, stadig fandt genklang vidt og bredt, og mange mente, at de ville falde ud over kanten!

Wignall har selv grund til at mene, at en af hans forfædre var den Robert Wignall, der var Drakes lods og som blev taget til fange i San Juan, Puerto Rico. Der er ikke noget at sige til, at Sidney Wignall er ganske fascineret af denne flotte og sikkert voldsomme helt. En mand, som i det 16. århundrede havde udsyn og videnskabelig kundskab nok til at føre en flok uvidende mænd ud i det uvisse, få dem til at kæmpe og slå den spanske armada på flugt imod store odds, og som bragte enorme rigdomme tilbage til dronningen.

J. Crawford Maxwell.

Bøger om moderne dansk skibsfart er en mangelvare, mener museumsassistent Erik Dannesboe, Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg. For at råde bod på denne mangel er han selv en flittig skribent. Sidst har han skrevet om Dampskibsselskabet Hetland gennem 50 år.

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. bådmand Kristian Kristiansen, redningsstation Vejrs, er død den 14. januar. Kr. Kristiansen var født den 26. oktober 1882, ansat ved redningsvæsenet den 1. oktober 1921 og afskediget den 30. september 1947.

85 år

Fhv. opsynsmand L. V. Laursen, redningsstation Vester Agger fyldte 85 år den 13. marts.
Fhv. bådmand V. Damgaard, redningsstation Løkken, fylder 85 år den 14. april.

75 år

Fhv. bådmand P. Jeppesen, redningsstation Vedersø, fylder 75 år den 13. marts.
Fhv. bådmand Th. Ch. Thomsen, redningsstation Gl. Skagen, fyldte 75 år den 20. marts.
Fhv. betjeningsmand F. Bennebalde, redningsstation Christiansø, fylder 75 år den 7. april.

70 år

Fhv. bådmand G. E. M. Larsen, redningsstation Thorsminde, fyldte 70 år den 7. marts.
Fhv. opsynsmand N. J. Poulsen, redningsstation Stenbjerg, fyldte 70 år den 3. marts.
Fhv. bådmand J. P. Sørensen, redningsstation Esbjerg, fylder 70 år den 13. april.

65 år

Fhv. betjeningsmand I. N. Iversen, redningsstation Lyngby, fyldte 65 år den 17. marts.
Fhv. betjeningsmand E. J. Aasborg, redningsstation Ferring, fyldte 65 år den 21. marts.
Fhv. betjeningsmand J. P. R. Petersen, redningsstation Allinge, fyldte 65 år den 27. marts.
Fhv. bådmand R. P. Petersen, redningsstation Odden Havn, fylder 65 år den 22. april.

60 år

Fhv. betjeningsmand A. Poulsen, redningsstation Vedersø, fyldte 60 år den 31. marts.
Fhv. bådformand J. E. Guldhammer, redningsstation Lildstrand fylder 60 år den 30. april.
Bådmand J. A. B. Iversen, redningsstation Sønderho, fylder 60 år den 12. april.
Bådmand D. F. Christiansen, redningsstation Esbjerg, fylder 60 år den 23. april.

Jubilæum

Bådformand O. Madsen, redningsstation Odden Havn har 25 års jubilæum den 1. april.

Fastansættelser

Betjeningsmand på prøve B. Nees, redningsstation Flyvholm, den 1. marts.

Ansættelse på prøve

Smed N. P. O. Knudsen er ansat på prøve som bådmand ved redningsstation Gedser, den 1. marts.
Fisker H. G. Carlsen er ansat på prøve som bådmand ved redningsstation Skagen Havn den 1. marts.

Afsked

Bådmand på prøve F. Aa: Sørensen, redningsstation Gedser er afskediget efter ansøgning med udgangen af februar 1976.

Danske sejl- og motorskibe

Det var en stor og vanskelig opgave, tegneren og sømanden gik i gang med, da han på Høst & Søns Forlag begyndte en serie om de gamle danske skibe. Indtil nu er der kommet fire bind i serien plus et netop udsendt femte bind, der handler om de danske sejl- og motorskibe i brydningstiden mellem sejl og motor.

Motorer begynder at vinde indpas i fiskekuttere og mindre både, men først omkring første verdenskrig bliver skibe med motor mere almindelige, selv om driftssikkerheden ikke altid var den bedste. Hvad det betød for skibenes udseende gør Andreas Laursen klart rede for – bl.a. viser han en pragtfuld klipperbygget tremastet skonnert, som den så ud i sin glanstid – og som den kom til at se ud som motorsejler. Af sejlenes pragt er kun et støttesejl igen.

Bogen er et monument og samtidig en svanesang – sådan bukkede sejlskibene under for den nye udvikling . . . Og det er en både smuk og interessant bog, hvor tegningerne heldigvis får lov til at spille hovedrollen.

„Af »Fru Julie Augusta Ovesens legat til fordel for trængende fiskere ved vestkysten eller disses enker« vil der på legatstifterens fødselsdag den 22. juni blive uddelt nogle legatportioner til:

1. Fiskere ved vestkysten, som på grund af alder eller helbred er trængende til understøttelse.
2. Enker efter fiskere ved vestkysten, fortrinsvis sådanne, hvis mænd eller forsørgere er omkommet under udøvelsen af deres erhverv, eller som er omkommet under hjælp til skibbrudne eller under lignende omstændigheder.

Personer, der mener at kunne udfylde de anførte betingelser, kan få ansøgningsskema udleveret ved skriftlig henvendelse til legatbestyrelsens formand

landsretssagfører Rudolf Sand,
Nørre Sogade 7, 1370. København K.,

til hvem skemaerne tilbagesendes inden den 1. maj 1976.

Legatbestyrelsen.

Vi er blevet færre efter redningsvæsenets rationalisering, men vi har fortsat fælles interesser, og vi kender hinanden. Vort blad er vort bindeled. Vær med til at gøre dette bindeled stærkere. Det kan ske ved at meddele redaktionen nyt om begivenheder og om personer. Skriv noget selv. Drejer det sig om en nyhed eller en kort meddelelse, da er en opringning nok. Så skriver redaktionen selv det meddelte.

Den rullende redningsstation

Det nye materiale er nu fremme ved stationerne, og mest bemærkelsesværdig er Landroveren med specialbygget påhængsvogn. Det er en rullende redningsstation. Der er raketter om bord og andet redningsmateriale. Vognen vejer 3 tons og har plads til 12 per-

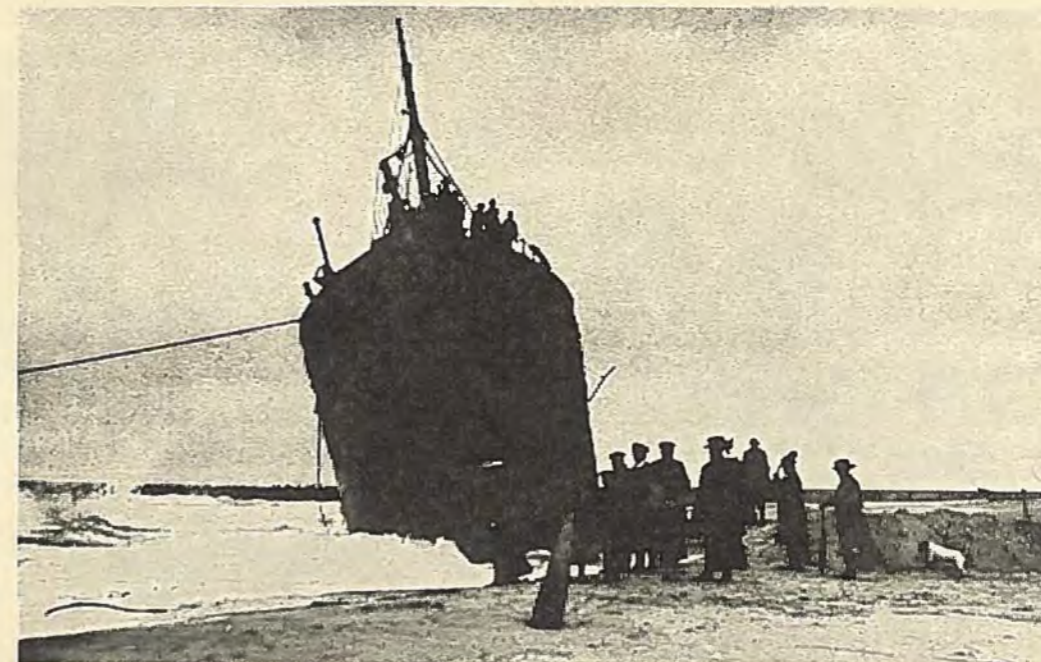
soner. Prisen er omkring 100.000 kr. uden afgifter. Så vidt vides har de rullende stationer endnu ikke været i virkelig aktion, men prøverne med dem er forløbet godt.

Redningsstolen kom i brug, men heldet var ude, og skibet var tæt

Motorpasser Erik Sørensen, Østerby Låso, fortsætter sine skildringer på grundlag af redningsprotokollen i Østerby. Det er rigtigt at værne om et stykke lokalhistorie, som redningsvæsenet er og har været på vore kyster, siger Erik Sørensen. Her fortælles om en god raket-indsats:

Året 1902, d. 21. oktober om aftenen kl. 7¼, da det blæste en storm af NNV med svære regnbyger, blev der alarmeret fra den vagthavende strandvagt fra alarmeringshuset, at en damper stod på grund nord for byen inde i brændingen og blussede svært. Der blev øjeblikkelig sendt bud til redningsmandskabet og transporthestene, at de hurtigst mulig måtte møde ved stationshuset. Kl. 8½ var hele mandskabet samt 5 par transportheste mødt ved stationshuset. Da det viste sig, at damperen stod tæt i land blev raketapparatet læsset på vognen. Der blev ved stationen afbrændt strandingslys nr. 341, det første, nr. 340, ville ikke

Billeder fra en svunden tid

Billeder af strandinger i en svunden tid er værdifulde. Mange steder er der da også opbevaret billeder fra gammel tid. Og andre steder gøres der i disse dage en indsats for at finde frem til gamle billeder. I Ringkjøbing Amt har museer, lokalhistoriske arkiver og

biblioteker således startet en kampagne for at få gamle billeder til opbevaring. Her er et billede, der nu bevares. Det viser fregatten „Bragdø“ af Kristianssand strandet 1. november 1921 ved Harboøre.

tænde, og da raketapparatet var bragt til strandingsstedet blev der atter afbrændt et, nr. 453.

Det viste sig, at damperen stod ca. 50 favne fra land. Raketstativet blev opstillet på 22 grader elevation, og raket nr. 3871 kastedes ret ud efter skibet. Dens retning var god, linen faldt lige over hans fokkestag og gled ned over hans bov, så linen blev atter indhalet og raket nr. 3872 blev affyret og gik lige imellem hans master. Der blev straks vist signal fra bord, og stjerterblokken med udhalingslinen og indhalingslinen blev stokken på raketlinen, tillige blev anvisningsbrættet gjort fast på stjerterblokken, og der blev vist signal fra land. Der blev sendt bud efter et nyt strandingslys, og strandingslys nr. 1392 blev tændt. Stjerterblokken blev halet ombord, da samme var fastgjort ombord blev den tykke trosse samt anvisningsbrættet halet ombord.

Da trossen var fastgjort ombord, blev den halet tot og redningsstolen halet ud og en mand blev halet i land, men det øvrige mandskab ville ikke i land, da skibet var tæt.

Det viste sig at være damptrawler „Platessa“ HH 2 af Hamborg. Captain Olbreek. Trawleren havde fisket ved Skagen og skulle til Hamborg med fisk. Ialt 10 mands besætning. Skibet stod med boven i SV og søen brød over samme. Skibet stod på grund vest for stationshuset, ca. 1/8 mil fra samme og ca. 50 favne fra land.

Captainen foregav at årsagen til stradingen var forveksling af fyrene og regntykning. Ombord i skibet kappede mandskabet den tykke trosse, da de ikke kunne løsne den, og ca. 2 favne af trossen blev ved skibet. Det hele blev indhalet og bragt til stationshuset. Hestene fraspændtes og demiteredes kl. 12½. Alle trosser og liner blev ophængt til tørring, og da alt var ordnet demiteredes mandskabet kl. 2 nat.

Til Vitterlighed:

J. P. Olesen

P. B. Olsen

Lars Chr. Larsen
bådformand

Foran redningsstationen 1906

Her er redningsmandskabet ved stationen i Vedersø Klit året 1906. Fra venstre er det Mikkel Vandborg, Vedersø Klit, Niels Silkjær, Husby, Anton Pedersen, Vedersø Klit, Ole J. Pedersen, Husby, Johan Kærsgaard, Husby, opsynsmand Poul Bank, Vedersø Klit, Poul Knak, Vedersø Klit, Peder Chr. Gammelgaard,

Vedersø Klit, Jørgen Sørensen, Husby, Peder Sand Pedersen, Vedersø Klit, Jens Chr. Gammelgaard, Husby, Anton Stage, Vedersø Klit, Peder Jensen Pedersen, Husby. Den eneste nulevende af mandskabet er den 89-årige Jens Chr. Gammelgaard, Husby.

Redningshuse som museer?

I Vendsyssel Tidende har forfatteren Knud Holst, Løkken, skrevet om redningshuse som museer. Det hedder bl.a.:

Det problematiske ved den slags sager er, at de meget hurtigt bliver hastesager. Husene forfalder, arbejdet må planlægges, både folk og midler samles sammen, mens tid er. En vigtig ting må sådan set være at få en koordinering, om det er muligt, og i første instans et samarbejde med landsdelsmuseerne. Hvis de vil ha' med det at gøre!

I disse år er der masser af museumsopgaver, men op og ned med f.eks. kommunernes villighed og evne til at sætte penge i dem. At små, ikke særlig velhavende kommuner viger tilbage for yderligere at binde sig separat, er jo ikke så underligt – der er andre op-

gaver til end museumsopgaver – men man må vel kunne finde nogen fællesløsninger for den slags helt særlige problemer.

Ser man bort fra det kysthistoriske, blir der alligevel tilbage et par argumenter for rimelige bevarelsesformer når det gælder redningshusene. De er arkitektoniske smukke og afgørende detaljer i særprægede miljøer. De burde uden videre indgå i almindelige, lokale bevaringsplaner, hvor sådanne findes. Måske skulle man prøve at gå den vej.

Men først og fremmest må man understrege, at de bør bevares, og ikke kun som aftrædelsessteder for trængte turister eller udsalg for is og eftermiddagsaviser. I øvrigt ligger der jo protokoller og hvad man ville kalde arkivalier i husene. Redningsvæsenets historie står her at aflæse på de enkelte pladser. Det er muligt, det er mest rimeligt at samle den slags materiale et centralt sted, men så må man kunne få adgang til det nårsomhelst – og evt. bruge bearbejdede udsnit af det til udstillinger.

Skibe strandede på de danske kyster, og galionsfigurer kom i vort eje

På stævnen af de majestætiske fregatter, de hurtige korvetter og andre prægtige sejlskibe sad før i tiden galionsfiguren, en tradition i europæisk skibsbygning. I katolske lande forestillede galionsfiguren ofte et billede af en helgen, der skulle beskytte skibet og våge over det på dets lange og farefulde rejser. Senere kunne det være dyrefigurer, der smykkede skibet – løven var yndet på krigsskibe, idet man håbede, at skibet kunne låne egenskaber fra dette stærke og hurtige dyr.

I 1700-tallet fik galionsfiguren til formål at symbolisere skibets navn. Et skib med navnet „Elefant“

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sole . Galions . Ubrs
1888
TM *82 12 11 LEMVIG Gsm 4 72 29

LEMVIG SKIBSVÆRFT I/S
NYBYGNINGER OG REPARATIONER
P. POULSEN . TLF. (07) 82 02 09

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S
Telefon (07) *82 12 22

LEMVIG FISKEAUKTION
Statsautoriseret
v. P. Trillingsgaard
Telefoner: (07)
Hallen 82 03 35 . Kontor 82 06 13 . Privat 82 05 04

LEMVIG VODBINDERI
VIGGO JEPPESEN . TLF. (07) 82 06 03
Al slags vod og trawl leveres omgående

VESTJYSK SPORTSMAGASIN
Vestergade 19 . Lemvig . Tlf. (07) 82 11 63
ALT TIL JAGT, FISKERI OG CAMPING

LEMVIG TRÆLASTHANDEL
BRDR. SKOU
Telefon (07) *82 13 66
TRÆLAST OG BYGNINGSARTIKLER
CEMENTVARER . BETON . MØRTEL

H. P. PETERSENS BAADEVÆRFT
Dyrehaven . Nyborg . Tlf. (09) 31 06 58

NORDVESTBANK
— gør noget for pengene

Lemvig . Thyborøn . Harboøre

eller „Havfrue“ ville bære de hertil svarende galionsfigurer, skibe med et geografisk navn kunne have en heraldisk figur fra stedets våbenskjold, og allegoriske navne som „Håb“ eller „Tro“ ville i mange tilfælde være symboliseret ved kvindeskikkelser. Motiver fra antikkens mytologi var også populære – først og fremmest „Neptun“ og „Merkur“ – søfartens og handlens guder.

I det 19. århundrede voksede nationalromantikken, og danske skibe havde da hyppigt navn efter personer fra den nordiske mytologi eller fra oldtiden. I sidste del af 1800-tallet, da skibsfarten blev mere og mere decentraliseret for til sidst at gå over på private hænder, begyndte galionsfigurerne at blive borgerlige. Man afbildede f.eks. rederen eller medlemmer af hans familie.

I en gammel søfartsnation som Danmark, har der været rig anledning til at lære galionsfigurerne at kende og til at skabe dem. I århundreder har fremmede skibe ankret op ved Kronborg for at betale sundtold, og i havene omkring Jylland Kattegat og Skagerak led et ikke ringe antal skibe forlis og strandede på de danske kyster. Mange galionsfigurer fandt på denne måde vej til danske museer. Siden århundredskiftet, da de store sejlskibes epoke nærmede sig sin afslutning, har den danske flåde gjort sit til at galionsfigurerne blev reddet fra udslidte fartøjer, der gik deres ophugning i møde.

J. C. Hempel's Skibsfarve-Fabrik A/S, der i tidligere år har brugt gamle søkort, sejlskibe og hjuldamperer som kalendermotiver, har i sin 1976 kalender benyttet galionsfigurer som motiver.

Kalenderens forside prydes af en smuk galionsfigur af Dronning Dagmar. Galionsfiguren, der nu opbevares på Flådestationen i København, blev skabt i 1887 og smykkede skruekorvetten Dagmar.

På den engelske ø Isle of Wight skæres der stadig galionsfigurer, idet to træskærere har fuldt op at gøre med effektivering af ordrer, blandt andet til ældre træskibe, der ombygges til fritidsfartøjer og til kopier af berømte gamle skibe.

Det var besværligt at foretage en sørejse for 100 år siden. Her er uddrag af et befordringsreglement fra 1866:

De reisende maa være om Bord i god Tid forinden Afsejlingen og den frie Gepäck maa i det Høieste bestaa af 1 Natsæk og 1 Hatte-Fouleral.

Det tilraades at medbringe Ske, Kniv og Gaffel samt i det mindste to Haandklæder og endvidere Requisiteer til at pudse Skotøj. De fornødne Tallerkener og Spølkummer vil om Bord blive uddeelte til Passagererne i det Omfang det af Hensyn til Pladsen kan ske.

Endvidere er det tilraadeligt at medbringe et Ølglas, noget Sukker og deslige. Der findes om Bord Øl i en Tønde, af hvilken Passagererne kunde tappe efter Behov. Det vil være hensigtsmæssigt, om Enhver medbringer Noget at sysselsætte sig med under Reisen f. Eks. en god Bog eller deslige. Spiller nogen godt paa Fløjte eller Violin, vil det være kærkomment, at han medtager saadant Instrument.

HIRTSHALS

HANS SVENDSENS SKIBSBYGGERI

Alt i nybygninger
samt reparationer

Hirtshals . Tlf. (08) *94 17 77

A/S HIRTSHALS FRYSE- & KØLEHUS HIRTSHALS ISVÆRK

Telefon (08) 94 10 70

AKTIESELSKABET VENDELBOBANKEN HIRTSHALS AFDELING

Tlf. (08) *94 11 11

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telefon (08) *94 19 44

God borgerlig middag . Pæne værelser

Bestyrer Holger Nielsen

CHR. JEPSEN

Tlf. (08) 94 10 39 - 94 13 40

Allid 1. kl.s kød og pålæg

LEVORSEN & JØRGENSEN

LYS . KRAFT . SKIBSINSTALLATION

Telefon (08) *94 10 11

Betjening dag og nat

HIRTSHALS FISKEAUKTION

STATSAUTORISERET . v. CHR. BERG

Telefon (08) *94 12 33 . Privat (08) 94 13 16

Telegramadresse: -Fiskeauktionen-

»TIDSSKRIFT FOR REDNINGSVÆSEN«

Ansvarshavende redaktør:

H. Ingemann

Rindum Kirkeby . 8950 Ringkøbing . Tlf. (07) 32 07 22
til kl. 14. Derefter 32 05 63.

Forretningsfører og ekspedition:

Bogtrykker Gadgaard Nielsen

Vasen 3-5 . 7620 Lemvig . Tlf. (07) *82 15 00

»Foreningen af danske Redningsmænd«

Hovedbestyrelse:

Formand: O. Wenzel Rasmussen

Havnevej 223 . 8500 Grenå . Tlf. (06) 32 13 37

Næstformand: P. Munk Pedersen

Vesterhavsgade 123 . Nr. Vorupør . 7700 Thisted

Tlf. (07) 93 80 04

Kasserer: Robert Iversen

Vesterhavsgade 121 . 7680 Thyborøn . Tlf. (07) 83 13 23

Søren Sørensen

Fiskebrogade 5 . 6700 Esbjerg . Tlf. (05) 12 91 89

Niels Peder Nielsen

Mosedalsvej 25 . Listed . 3740 Svaneke . Tlf. (03) 99 63 06

Helmer Nielsen

Thorup Strand . 9690 Fjerritslev . Tlf. (08) 22 54 07

Martin Sørensen

Højvangen 15 . 9850 Hirtshals . Tlf. (08) 94 18 82

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

Statsautoriseret

v. Aage Geisnæs . Telegramadr.: Fiskeauktion

Tlf.: Kontor (08) *44 12 00 . Privat (08) 44 10 29

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon (08) 44 12 77 (2 lln.)

KARSTENSENS SKIBSVÆRFT

Skibs- og bådbyggeri

Telefon (08) *44 13 11

OSCAR SKOUGAARD

Aut. installatør

SKAGEN . TELEFON (08) 44 13 45

Aktieselskabet

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telefon (08) 44 15 38

THISTED

MINDESMÆRKER

BRDR. JENSEN . STEN- OG BILLEDHUGGERI

Thisted . Telefon (07) 92 00 94

SØRENSENS
Herremagasin

MIDT I

BYENS HJERTE

TORVEGADE 1 . TELEFON 499

THISTED

*Marsø
Støbegods*

SPAREKASSEN **sds**

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

ESBJERG

C. M. NØRSKOV LAURSEN

MASKINFABRIK I/S . Tlf. (05) *12 60 00

Dæksmaskineri spec. for fiskefartøjer

N. P. Jensen & Søn . Skibs- og bådbyggeri

NY HAVN

Telefon (05) *12 05 55 . Privat 12 82 63

Anbefales med såvel nybygning
som reparation

SEJLMAGER

BRØDRENE MATHIASSEN

(H. Mathiasen)

NY HAVN

Tlf. kontor og lager (05) 12 00 47 . Privat 15 02 12

LEDIG

HANS AA & SØNNER

Sejlmagere

NY HAVN . ESBJERG . TELEFON (05) *12 32 88

ROUST & NIELSEN

MASKINVÆRKSTED

NY HAVN

TLF. (05) 12 03 87

ESBJERG FISKEAUKTION

Statsautoriseret

Indehaver: AAGE ANDERSEN

Telefon (05) 12 05 11 . Privat (05) 12 01 30

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

Kvæsthusgade 1 . København K

Tlf. (01) 15 51 95 . Udenfor kontortid (01) 15 51 75

Telegramadresse: Svitzersalvage

RAUN BYBERGS SKIBSBYGGERI A/S

Esbjerg . Telefon (05) *12 53 99

NYBYGNINGER . REPARATIONER . SMEDIE

Esbjerg Skibsværft

v. Andersen, Jensen og Hagde

Telefon (05) 12 68 77 - 12 33 95

ALT I NYBYGNINGER OG REPARATIONER

Hvide Sande Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Henning Værne
Telefon (07) 31 10 89

Hanstholm Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Ib Holm Sørensen
Telefon (07) 96 11 66

Thorsminde Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Harald Winkel
Telefon (07) 49 51 23

SEJL TIL BORNHOLM

med BORNHOLMSTRAFIKKEN
»Bornholm«, »Kongedybet«,
»Hammershus« og »Rotna«

Daglig afgang fra København kl. 23.55
Daglig afgang fra Rønne kl. 23.00

I sommersæsonen tillige dagture flere af
ugens dage. Hver dag gennemgående for-
bindelser via Sverige.

BORNHOLMSTRAFIKKEN

LEMVIG TANDTEKNIK

Holmstrup & Madsen
eksam. tandtekniker
ALT I MODERNE TEKNIK
Torvet 1 . Tlf. (07) 82 02 45

KØB

DANSK

ESBJERG**TOVVÆRKSFABRIK A/S**

Telefon (05) *12 40 00

Snorrevodstromler?

Så
GRENAA
STUNT
MACHINE

Lad os tage slæbet !!

Grenaa Smedie og Maskinfabrik A/S
Tlf. (06) 32 08 77

THYLANDS BANK

HURUP

BEDSTED . HØRDUM . KOLDBY
VESTERVIG

SKAARUP & SALS KOV

Smede- og maskinværksted
Thyborøn . Tlf. (07) 83 10 61

Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

Thyborøn . Tlf. (07) *83 12 44

Thyborøn Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Jens Steen
Telefon (07) *83 14 11

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

NR. 3

OKTOBER 1976

43. ARG.

Skoleskibet Georg Stage

REJS MED D. F. D. S.
DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB

Gadgaard Nielsen · Lemvig

Bogtryk · Offset · Tlf. (07) *82 15 00
Papir en gros · Kontorforsyning · Tlf. (07) *82 17 11

LEDIG

Marketenderiet
»NY HAVN«
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og smørrebrød
Telefon (05) *12 82 88

LEDIG

MODERNE • AKTIV • VENLIG

SPAREKASSEN THY

ANDELS-SILDEOLIEFABRIKEN
NY HAVN · ESBJERG
SILDEOLIE – EKSPORT
SILDEMEL – PRODUKT »999«
TLF. (05) *12 09 99 TELEGR.-ADR.: ANSILD

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Uafhængigt ugeblad for udenrigshandel og shipping
Abonnement: 20 kr. årlig.
Bestilles på ethvert posthus samt på ekspeditionen
Artillerivej 40 B · København S · Tlf. (01-27) AStA 782

Dampskibsselskabet
TORM
København

J. GRUMSEN
MASKINFABRIK
Tlf. (05) *12 54 22
ESBJERG

JØRGEN HANSENS
SKIBSSMEDIE
v. K. Nielsen
Morsøgade 11 · Esbjerg
Telefon (05) 12 12 33

LEDIG

HANSTHOLM SØMANDSHJEM
Cafeteria · Restauration
Nye, moderne værelser
Tlf. (07 96 41 11) lokal 145

AKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

VIKINGEN

Havets, havnens, handelens og hjemmets Ill. magasin

Skandinaviens største, mest læseværdige og rigt illustrerede maritime magasin

Abonnement: 26,70 kr. årlig

Udkommer hver anden måned:
1. jan., 1. marts, 1. maj, 1. juli, 1. sept. og 1. nov.

Kontorer: Christiansborggade 1 · 1558 København V

Esbjerg Vestjysk Krystal Isværk ^{å/s} Tlf. (05) 12 00 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 3

Oktober 1976

43. årg.

Redningsbåd på lang tur, men kun til ære for Det danske Redningsvæsen

Så har Det danske Redningsvæsen også prøvet at være i udlandet – sejlede. Og man har fået afprøvet det moderne materiel ganske eftertrykkeligt for at konstatere, at det er godt kram, man har at arbejde med. Sagt med andre ord har en af redningsvæsenets både været ude på den længste tur nogensinde. Den gik til Gdynia i Polen, og det var Thyborøn Redningsvæsen, der lagde såvel fartøj som mandskab til.

Folkene om bord på båden var fra Thyborøn, stationsleder Robert Iversen og motorpasser Ejner Bruun Jensen, og man fik en vældig sejlads i den største af de to redningsbåde, som er på 20 tons. Turen til Gdynia varede i 4 dage og gik over Grenå, København og Simrishamn og Hørvig i Sverige. Fra Sverige fulgtes man over Østersøen med en svensk redningskrydser, så man kunne hjælpe hinanden, hvis der skulle opstå problemer undervejs.

Man tog afsted fra Thyborøn 14. juni, og formålet med turen var, efter invitation fra den polske stat, at deltage i festlighederne i forbindelse med Gdynias 50 års jubilæum og det polske redningsvæsenets 25 års jubilæum. I arrangementet deltog også det svenske, finske, vesttyske, østtyske, sovjetiske og naturligvis det polske redningsvæsen. – Med undtagelse af russerne kom alle sejlede til, og strækningen fra Danmark til Polen blev tilbagelagt på 4 dage.

I København fik Robert Iversen og Ejner Bruun Jensen yderligere to danskere med, nemlig rednings-

bestyrer Aaskov Pedersen og skibsinspektør Jørgen Ipsen fra Farvandsdirektoratet.

Lørdag den 19. juni begyndte for alvor festlighederne i Polen, og de danske gesandter var både rundt at se de andre landes materiel og deltog i store spisninger med bl. a. byens borgmester, som også var om bord på den danske redningsbåd for at beundre den.

I det hele taget var man fra de andre lande meget imponeret af det danske grej og begejstrede over de krævningsprøver, som det lille fartøj har bestået. – Danskerne mødte frem med den mindste båd af dem alle, men hvad angik tekniske finesser blev man kun overgået af vesttyskerne, hvis båd var beregnet til søredning. Den havde kostet 32 mill. kr., kunne yde 7000 hk og gik for tre skruer.

Robert Iversen og Ejner Bruun Jensen har ikke fortrudt de 5 dage i Polen. Heller ikke at de brugte deres sommerferie på turen, som blev en oplevelse for livet. Og man var så heldig næsten udelukkende at sejle de 1200 sømil i godt vejr. Kun løb man på et meget uheldigt tidspunkt ind i noget tåge, nemlig over Kattegat, hvor man sejlede med en defekt radar, som blev standet to gange undervejs. Det var på hjemturen, der gik over Nexø, og hvor man de sidste 30 timer næsten navigerede af sted uafbrudt uden søvn. Midt i tågen var Robert Iversen og Ejner Bruun Jensen lidt nervøse for at løbe på Lyse Grund eller Anholt, som man skulle smutte op imellem, men man slap med skrækken, selv om man fra Kronborg til Hals Barre ikke så andet end tåge.

Karl Martin Pedersen.

Den gamle redningsstation. Mange vestjyske redningsstationer er nedlagt i dette år. — En af stationerne er Stenbjerg, men redningshuset vil blive bevaret. Farvandsdirektoratet har overladt det til Stenbjergforeningen. Det er også denne forening, der har været medvirkende til, at redningshuset nu bliver museum. Det er indrettet med hjælp fra Thisted Museum, og der fortælles om stationens historie siden oprettelsen i 1894. På billedet studerer fhv. opsynsmand Niels Jørgensen Poulsen sammen med professor Knud Skadhauge nogle billeder af stationens første mandskab. Man ser også stævnen af den gl. roredningsbåd. Fot.: Tage Jensen.

Af »Fru Anna Elisabeth Rørbye's legat« vil der i december måned 1976 kunne uddeles et antal portioner til

- 1) Trængende, danske kystboere, som har sat livet i vove ved redning af menneskeliv på søen.
- 2) Enker eller børn efter danske kystboere, der ved redningsforsøg har tilsat livet.

De, der mener sig berettiget til at komme i betragtning ved uddelingen, vil kunne få ansøgningsskema tilsendt ved henvendelse til

FARVANDSDIREKTORATET

Overgaden oven Vandet 62 B,
Postboks 19,
1001 København K,

hvortil skemaerne tilbagesendes inden 1. november 1976.

Legatbestyrelsen.

Af »Kasserer Gottlieb Ølsted's legat« vil der i december måned 1976 kunne uddeles et antal portioner til

- 1) Gamle, afgangede medlemmer af bådmandskabet ved stationerne under det tidligere »Nørrejydske Redningsvæsen«.
- 2) Midlertidig hjælp til enker eller børn af medlemmer af nævnte mandskab, fortrinvis medlemmer som er omkommet under udøvelse af redningsarbejdet.

De, der mener sig berettiget til at komme i betragtning ved uddelingen, vil kunne få ansøgningsskema tilsendt ved henvendelse til

FARVANDSDIREKTORATET

Overgaden oven Vandet 62 B,
Postboks 19,
1001 København K,

hvortil skemaerne tilbagesendes inden 1. november 1976.

Legatbestyrelsen.

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. bådformand Carl F. Frandsen, redningsstation Esbjerg, er død. C. F. Frandsen var født 27. oktober 1905, ansat ved redningsvæsenet den 1. januar 1943 og afskediget den 31. december 1965.

Fhv. bådformand Martin Jakobsen, redningsstation Aalbæk, er død den 13. februar. M. Jakobsen var født den 28. maj 1898, ansat ved redningsvæsenet den 1. oktober 1929 og afskediget den 30. september 1943.

Fhv. bådmand Otto Jensen, redningsstation Nørre-Vorupør, er død den 21. marts. O. Jensen var født den 15. februar 1883, ansat den 1. april 1917 ved redningsvæsenet og afskediget den 30. september 1947.

Fhv. opsynsmand Vilhelm Poulsen, redningsstation Fjand, er død den 23. marts. V. Poulsen var født den 19. november 1911, ansat den 1. oktober 1933 og afskediget den 31. maj 1974.

Fhv. bådmand Peter J. Strøm, redningsstation Søby, er død den 29. marts. P. J. Strøm var født den 24. maj 1882, ansat ved redningsvæsenet den 1. oktober 1911 og afskediget den 31. juni 1937.

Fhv. betjeningsmand Anders Chr. Jensen, tidligere redningsstation Vangssaa, er død den 6. april. A. C. Jensen var født den 31. januar 1887, ansat den 1. oktober 1927 og afskediget den 31. januar 1947.

Fhv. bådmand Chr. Bleeg, tidligere redningsstation Kirkeby, er død den 21. april. C. Bleeg var født den 7. maj 1887, ansat den 1. oktober 1920 og afskediget den 30. september 1949.

Fhv. bådmand O. C. A. Sørensen, redningsstation Anholt Havn, er død den 10. juni. O. C. A. Sørensen var født den 3. september 1888, ansat den 1. oktober 1915 og afskediget den 30. september 1951.

Fhv. opsynsmand Chr. A. C. Harbo, redningsstation Hænstholt, er død den 15. juni. C. A. C. Harbo var født den 14. februar 1894, ansat ved redningsvæsenet den 1. oktober 1914 og afskediget den 29. februar 1964.

Fhv. opsynsmand Aksel Jensen, redningsstation Allinge, er død den 28. juni. A. Jensen blev ansat den 1. oktober 1931 og afskediget den 31. maj 1974.

Fhv. bådmand Jørgen F. M. Andersen, redningsstation Esbjerg, er død. J. F. M. Andersen var født den 14. juli 1905, ansat ved redningsvæsenet den 1. oktober 1946 og afskediget den 31. september 1967.

Fhv. bådmand P. K. Winther Pedersen, redningsstation Østerby, er død den 6. juli. Han var født den 25. februar 1908, ansat den 1. oktober 1940 og afskediget den 30. september 1969.

85 år

Fhv. bådformand Wilhelm Damgård, Løkken, fyldte 85 år den 14. april.

Fhv. bådformand H. Ch. Nielsen, redningsstation Gedser, fyldte 85 år den 20. maj.

Fhv. bådformand O. N. Krogh, tidligere redningsstation Klitmøller, fyldte 85 år den 14. juli.

80 år

Fhv. opsynsmand P. G. Hallgren, redningsstation Esbjerg, fyldte 80 år den 11. juni.

Fhv. betjeningsmand N. K. Kristensen, tidligere redningsstation Søndervig, fyldte 80 år den 23. juli.

Fhv. opsynsmand J. H. Hyllemose, redningsstation Klintholm Havn (Aalbæk), fyldte 80 år den 29. august.

Tidligere redaktør af Vestjysk Fiskeritidende og Tidsskrift for Redningsvæsen, Jørgen Pedersen, Ydby, fyldte 80 år den 30. august. Denne hædersmand har ydet en stor indsats for vor forening og redningsmænd mindes ham med taknemlighed.

75 år

Fhv. bådmand P. E. R. Ohlenschläger, redningsstation Esbjerg, fyldte 75 år den 5. maj.

Fhv. opsynsmand V. Andersen, tidligere redningsstation Vigsø, fyldte 75 år den 29. september.

70 år

Fhv. opsynsmand Kr. P. Bank, redningsstation Vedersø, fyldte 70 år den 12. maj.

Fhv. bådformand Kr. Jensen, redningsstation Thyborøn, fyldte 70 år den 18. maj.

Fhv. opsynsmand O. B. Madsen, tidligere redningsstation Ferring, fyldte 70 år den 4. august.

Fhv. betjeningsmand N. Haahr, tidligere redningsstation Nymindegab, fyldte 70 år den 10. august.

Fhv. betjeningsmand I. A. Tarbensen, tidligere redningsstation Søndervig, fyldte 70 år den 10. august.

65 år

Fhv. bådmand Kr. Th. Andersen, Torup Strand, fyldte 65 år den 28. maj.

Fhv. båd- og motorpasser E. G. Andersson, redningsstation Odden Havn, fyldte 65 år den 14. juli.

Fhv. betjeningsmand S. R. Jensen, redningsstation Bjerregaard, fyldte 65 år den 20. juli.

Bådformand K. Baltesen, redningsstation Nørre Vorupør, fyldte 65 år den 8. august.

Fhv. betjeningsmand Th. Nielsen, tidligere redningsstation Stevne, fyldte 65 år den 14. august.

Fhv. bådmand H. M. B. Jørgensen, tidligere redningsstation Vejs, fyldte 65 år den 15. august.

Fhv. bådmand E. Nielsen, redningsstation Sønderho, fyldte 65 år den 22. august.

Fhv. båd- og motorpasser H. K. Kristensen, redningsstation Thyborøn, fyldte 65 år den 10. september.

60 år

Bådmand, motorpasser P. S. Larsen, redningsstation Klintholm havn, fyldte 60 år den 10. maj.

Opsynsmand A. R. Johansson, redningsstation Anholt Havn, fyldte 60 år den 25. juni.

Bådmand A. Knudsen, redningsstation Manø, fyldte 60 år den 13. juni.

Fhv. betjeningsmand H. H. Abildgaard, tidligere redningsstation Lildstrand, fyldte 60 år den 17. juli.

Betjeningsmand H. V. Marcher, redningsstation Christiansø, fyldte 60 år den 1. august.

Fhv. betjeningsmand R. V. Jørgensen, tidligere redningsstation Nymindegab, fyldte 60 år den 13. august.

Bådmand H. K. Jensen, redningsstation Nørre Vorupør, fyldte 60 år den 2. september.

Fhv. opsynsmand K. E. Hansen, redningsstation Gedser, fylder 60 år den 11. september.

50 år

Bådmand K. A. Kristensen, redningsstation Thorsminde, fyldte 50 år den 11. juni.

Bådmand K. K. Lund, redningsstation Neksø, fyldte 50 år den 10. august.

Bådmand Ch. C. Johansen, redningsstation Thyborøn, fylder 50 år den 15. august.

Jubilæum

Bådmand H. A. Jensen, redningsstation Odden Havn, havde 25 års jubilæum den 1. juli.

Fastansættelse

Bådmand på prøve R. V. Jensen, redningsstation Thyborøn, er fast ansat fra 1. april 1976.

Bådmand på prøve O. V. Nielsen, redningsstation Rønne, er fast ansat fra 1. maj 1976.

Ansæt på prøve

Midlertidig bådmand ved redningsstation Sæby, F. H. Nielsen, er fast ansat fra 1. juni 1976.

Arbejdsmand J. A. Kirkedal er ansat som bådmand på prøve ved redningsstation Lønstrup den 1. juli 1976.

Fiskeeksportør Erik Hæstrup er ansat som bådmand på prøve ved redningsstation Sæby den 1. august 1976.

Fisker Arne Baltesen er ansat som bådmand på prøve ved redningsstation Nørre Vorupør den 1. september 1976.

Afsked

Bådmand A. P. Christensen, redningsstation Sæby, efter ansøgning med udgangen af april 1976.

Bådmand E. Hjermitsev, redningsstation Lønstrup, efter ansøgning med udgangen af juni 1976.

Bådmand A. H. Kristensen, redningsstation Thorsminde, efter ansøgning med udgangen af juli 1976.

Bådformand K. Baltesen, redningsstation Nørre Vorupør, efter ansøgning med udgangen af august 1976.

Chr. A. Harbo til minde...

Redningsmanden Chr. A. Harbo døde 83 år gammel mæt af dage. Med Chr. A. Harbo har Thykystens fiskerbefolkning mistet en af dem, der stod mest respekt om, en mand, der havde sin indre styrke mejslet i ansigtets stærke træk.

Chr. A. Harbo tilbragte sin sidste tid på plejehjem sammen med sin hustru, Marie, og han glædede sig over den omsorg, der blev ham til del efter et langt liv, hvor han ikke blot var den selvhjulpne, men også den, der hjalp andre.

Chr. A. Harbo var søn af fiskeren Christensen Harbo, der stod model til billedhuggeren Anne Marie Carl Nielsens berømte Skagenstatue af fiskeren og redningsmanden. Selv gik Chr. A. Harbo så tidligt i faderens fodspor som redningsmand, at han kun var 7 måneder fra 50 års jubilæet, da han måtte bøje sig for redningsvæsenets aldersgrænsebestemmelser. På sin afgangsdag kunne han gøre sit livs regnebræt som redningsmand op: 116 menneskeliv havde han været med til at redde - i nogle tilfælde under højst risikofyldte omstændigheder. For sin andel i redningen af tre let-sindige lystfiskere, som blev skyllet i havet fra Roshagemolen, blev han belønnet med Carnegiefondens belønningsmedalje i sølv. Han var højt op i alderen, da han udførte denne redningsdåd. Han havde også redningsvæsenets medalje for 25 års tjeneste, og han var dannebrogsmænd, en velfortjent hæder, der glædede ham.

Chr. A. Harbo havde sit barndomshjem i Gaardal i Hanstholm, kom ud at tjene på landet som 10-årig, men havde hele sin kærlighed vendt mod fiskeriet og havet og begyndte som 16-årig at fiske fra Hanstholm. Som 20-årig blev han ansat i redningsvæsenet, og her avancerede han gennem årene, indtil han i 1957 blev opsynsmand.

Chr. A. Harbo var en levende fortæller, alvorlig og med det lune glimt i øjet. Han var blandt de forreste i kampen for Hanstholm Havn og desuden sine kolleger en nyttig mand i organisationsarbejdet. Efter krigen og evakueringsårene, som familien Harbo tilbragte i Lildstrand, var han med til at genoplive fiskeriforeningen. I en årrække var Chr. A. Harbo desuden Hansted Venstrevælgerforenings formand.

Med Chr. A. Harbo er en hædersmand gået bort. Han blev med rette betragtet som Hanstholm-fiskernes grand old man. Det faldt ganske naturligt, at han skulle være en af de fire Hanstholm-borgere, der i 50'erne skabte opmærksomhed omkring den ulyksalige havnesag ved at søge audiens hos kongen for her at tale havnens sag.

Chr. A. Harbo efterlader foruden sin hustru tre sønner, Alvin Harbo, Hunstrup, Arnold Harbo, Hamborg, og Evald Harbo, Hanstholm. Sidstnævnte fører familiens traditioner i redningsvæsenet videre.

K. E. N.

40 kunne være reddet af en redningsvest

40 af 53 fritidssejlere, der omkom i 1975, kunne være reddet, hvis de havde båret redningsvest, skønner Søsportens Sikkerhedsråd.

I rådets årsberetning oplyses det, at kun en af de 53 omkomne bar redningsvest. Det skønnes videre, at mellem 40 og 50 fritidssejlere ville være omkommet, hvis de ikke havde båret redningsvest.

Den øgede fritidsaktivitet til søs til trods er der ikke konstateret nogen stigning i antallet af ulykker. Antallet af omkomne var således mindre end i 1973 og 1974.

Fritidsfiskerne er den gruppe af fritidssejlere, som oftest kommer galt af sted. Gruppen tegner sig for 23 procent af de registrerede hændelser. De egentlige tursejlere, lystsejlere, er den bedste gruppe blandt fritidssejlerne, som i forhold til antallet af både og den mest søgående sejlads har de færreste uheld, fremgår det af beretningen.

*

Der skal bygges nye redningsskibe til Hanstholm og Hirtshals. Forsvarsministeriet har søgt finansudvalget om 8 mill. kr. til de to skibe. Fartøjet til Hanstholm skal være større og kraftigere, så det under dårlige vejrforhold kan slæbe fartøjer til kaj.

*

Gennem Nordisk Råd er udsendt en rapport fra en konference vedrørende skibsmedicinsk forskning.

Rapporten indeholder synspunkter og forslag vedrørende den primære sundhedstjeneste for søfolk, uddannelsen i sundhedstjeneste og førstehjælp for navigatører og andet paramedicinsk personale og om en række forhold, der vedrører arbejdsmiljø og arbejdsforholdene om bord på skibe. Endvidere belyses forskellige spørgsmål omkring rekrutteringen til søfartserhvervene og forholdet mellem søfolk og deres familie.

»Georg Stage« er landets ældste søfartsskole...

Skoleskibet »Georg Stage« er næsten lige så kendt som statsskoleskibet »Danmark«. Med hensyn til navnet på det sidstnævnte skoleskib ved alle, hvad det står for, hvorimod kun de indviede i virkeligheden er klar over, hvorfor vi også har et skoleskib, der hedder »Georg Stage« og hvorfor det bærer dette navn. »Georg Stage« er landets ældste søfartsskole.

Bag skoleskibet »Georg Stage« står stiftelsen Georg Stages Minde. Denne stiftelse blev oprettet den 16. februar 1882 af skibsreder Frederik Stage og hustru Dorothea, født Engelstad, til minde om deres søn og eneste barn Georg Stage, en håbefuld ung mand, der som 22-årig døde af tuberkulose.

Frederik Stage, der levede fra 1805 til 1892, var født i København som søn af en styrmand i Asiatisk Kompagni. Han blev selv uddannet som navigatør, og som skibsfører sejlede han på Vestindien og Sydamerika. Under den slesvigske krig 1848-50 meldte han sig frivillig. Under hele krigen var han chef for en kanonchalup og han gjorde sig jævnlig bemærket ved tappehed og kolblodighed.

Efter krigen satte han sine penge i Svitsers Bjærgningsentreprise og begyndte her sin virksomhed som skibsreder. Senere blev han tillige direktør i Det kgl. octr. Søassurancekompagni, og i over 20 år var han medlem af Sø- og Handelsretten.

Til stiftelsen »Georg Stages Minde« skænkede han et fuldt udrustet skoleskib og en betydelig kapital til dets drift. På skoleskibet uddannes der hvert år 60-80 drenge i praktisk sømandsgerning. Hvert togt afsluttes nu med en eksamen.

Stiftelsen har netop udsendt beretning for 1975, og det fremgår heraf, at der var 78 ansøgere til togtet. Deraf blev 66 antaget. Under togtet blev 10 elever hjemsendt, deraf seks i begyndelsen, da skibet endnu befandt sig i Isefjorden. De fleste opgav på grund af hjemve, medens to havde tilpasningsvanskeligheder. En enkelt rømte. 56 elever fuldførte togtet, der varede fra 29. april 1975 til 25. september samme år. 37 af eleverne er nu ude at sejle. Seks søger selv hyre, syv er i skole igen, og seks har søgt arbejde i land.

Livet om bord

Datidens viden om skibe

Høst og Søns Forlag har udsendt et fotografisk optryk af et klassisk og blandt kendere berømt værk, nemlig D. H. Funchs »Dansk Marine-Ordbog«, der udkom i årene 1846-52. Forfatteren var første skibsbygmester på Holmen, og det var ham, der bl. a. ledede bygningen af »Galathea«, der blev berømt for sin jordom-sejling i 1845-47.

Hans tobindsværk »Dansk Marine-Ordbog«, er ikke blot en ordbog i gængs forstad. Først bind gennemgår minutiøst, dels bygningen af de gamle træskibe,

og dels udrustningen fra mast til køl, der spænder fra tovværk til håndværktøj og kanoner. Andet bind er formet som ordbog med henvisninger til første bind.

Det er hele datidens viden om sejskibe, der her er samlet. Nok var det krigsskibe, der byggedes på Holmen, men forskellen mellem handelsmarinens skibe og krigsskibene bestod dengang hovedsagelig i armeringen.

Værket blev udsendt illustreret med fornemme kobberstik - til dels håndkolorerede, der minutiøst er gengivet med farver i optrykket. Også indbindingen svarede nøje til originalen.

Langvarig redningsindsats i snetykning, hård frost og orkanagtig storm

Motorpasser Erik Sørensen, Østerby, Læsø, fortsætter her sine skildringer på grundlag af redningsprotokollen i Østerby. Det er rigtigt at værne om et stykke lokalhistorie, som redningsvæsenet er og har været på vore kyster, siger Erik Sørensen. Og det må håbes, at andre stationer også sender os stof om deres indsats.

Året 1898, den 7. marts om morgenen kl. 7,30, kom en privatmand og meldte, at en bark stod på grund nord for byen. Der blæste en storm af NNO og snefog, og om natten havde det blæst en orkanagtig storm ligeledes med snefog og frost temmelig hårdt.

Der blev omgående sendt omgangsbud til mandskabet samt transporttjenesten, - tillige blev signalet hejst. Kl. 8,00 var hele mandskabet samt 5 par transportheste mødt ved stationshuset.

Båden tillige hele dens inventar blev straks kørt ud af huset. Transporthestene spændtes for og kørte båden samt dens inventar ned til havstokken, aflæste båden og svingede den ud til søen. Og efter at mandskabet og opsynsmanden hurtigst muligt havde taget redningsbælterne på, blev båden gjort flot, hvorpå vi heldig roede og stagede ud gennem brændingen, som var meget høj.

Ud i rum sø roedes hen til skibet, som stod på grund i NtW fra stationshuset ca. 1/8 mil fra samme, og ca. 400 alen fra land. Vi ankom til strandingen kl. ca. 9,30.

Skibet stod omtrent med agterenden lige mod vinden, og søen brød stadig over agterenden, og strømmen løb NV. Vi ankrede et stykke til luvart af skibet og firede os ned til samme og fik forbindelse med en kasteline. Vi fik båden to gange halv fuld af vand. Vi fik heldig 7 mand i båden.

Kaptajnen var meget beruset og var ikke til at få overtalte til at gå med redningsbåden, hvorfor to af hans besætning blev hos ham.

Det viste sig at være barkskibet „Erna“ af Fanø. Kaptajn T. Thomsen på rejse fra Liverpool til Korsør med koks, ialt 10 mands besætning.

Skibet var grundstødt kl. 6, årsagen til strandingen var snetykning og strømsætning.

Vi forlod da atter skibet og roede hen til stationshuset, indover brændingen havde vi bådslæbet ude tillige hældtes ca. 4 pletter olie overbord som dæmpede meget på brådet. Da båden var fastsat kl. ca. 10,45 aftog mandskabet og opsynsmanden redningsbælterne. Derefter blev båden sat på en sliske og 3 par heste spændtes for og kørte båden så højt op i sliskerne, at den kunne læsses på vognen. Derefter gav opsynsmanden bådformanden ordre til at føre båden til stationshuset og ordne alt til øjeblikkelig brug.

Opsynsmanden ledsagede det strandede mandskab til byen, da nogle af dem var meget forkomne, og satte samme i logi.

Undervejs til byen fik opsynsmanden melding om, at en skonnert stod på grund SSO fra byen med nødflag. Jeg fik hurtigst mulig bud til redningsstationen til bådformanden, at han måtte hurtigst mulig med båden tværs over land. Da det strandede mandskab var sat i logi gik opsynsmanden tilbage til stationshuset.

Til vitterlighed: Johan P. Olesen. Peter B. Olsen. Johs. Sørensen. Opsynsmand.

Båden blev øjeblikkelig forspændt med 4 par transportheste, og det 5. par transportheste blev forspændt vognen med alt inventaret, og kørte båden tværs over land og ud i Krogen, hvor hestene fraspændtes kl. 12,00 og demeterede indtil videre.

Vi aflæssede båden og nedtog hele dens inventar. Vejret var dengang i aftagende. - Efter at mandskabet og opsynsmanden havde taget redningsbælterne på blev båden søsat. Der blev sat sejl og styret udefter skibet. Undervejs så vi en kvase, som styrede ud efter skibet. Men om han fik forbindelse kunne vi ikke dengang se, og nødflaget blev stående. Søen var meget oprørt og strømmen løb nord.

Da vi var et stykke fra skibet nedtoges nødflaget. Vi ankom til skibet kl. 2,30, og det viste sig at være skonnerten „Urania“ af Svendborg. Kaptajn Pilegaard på rejse fra Nakskov bestemt til Christiania med byg, i alt 6 mands besætning. Skibet var grundstødt kl. 2 1/2 om natten på Kobbergrunden, men var gået af grunden og lå til ankers. Den var meget læk, så mandskabet ikke selv kunne holde den med pumperne, men havde fået 3 mand af kvasens besætning til hjælp ved pumperne.

Årsagen til strandingen var strømsætning og snetykning. Skibet lå SSO fra byen og SSO fra stationshuset og ca. 2 mil fra samme og 1 1/2 mil fra nærmeste land. - Vi tilbød ham vores assistance, men han ville ikke forlade sit skib, men vente på dykkerbådens ankomst. Vi satte vores sejl og styrede bidevind ind efter og vedblev at boue op til Krogen, hvor vi ankom kl. 7,00, hvor hestene mødte med transportvognen. Båden læssedes på vognen og 4 par transportheste spændtes for, og alt inventaret på det 5. par transporthestes vogn, og kørte båden samt dens inventar op til stationshuset, hvor hestene fra spændtes og demeteredes kl. 8,00.

Det var en meget streng tur for transporthestene formedels der var flere steder, hvor der var sne til midt på benene. Båden blev ikke rensulet formedels den var meget beiset, men den blev renfejset inden- og

udenbords, hvorefter den med håndmagt indkørtes i stationshuset. Sejl, redningsbælter m. m. ophængtes til tørring. Da alt var ordnet til øjeblikkelig brug demeteredes mandskabet kl. 9 aften.

Til vitterlighed: Johan P. Olesen. Peter B. Olsen. Joh. Sørensen. Opsynsmand.

I løbet af 20 minutter blev 24 mand reddet over i motorredningsbåden

Den 20. februar 1950 kl. 19,30 modtog stationslederen ved Esbjerg Redningsstation melding fra Blåvand Radio om, at situationen for et nord fra Grådyb Barre samme dags formiddag strandet skib, var faretruende, idet roret, skruen og ankerspillet var havareret, og skibet var blevet læk.

Vinden var WNW, styrke 10, med sne- og haglbyger. Ved strandingsstedet var der svære brådsøer og vekslende strøm.

Motorredningsbåden havde samme dags eftermiddag været kaldt til assistance for nævnte stranding, men på det tidspunkt ønskede ingen af de ombordværende at forlade skibet, men ønskede bjærgningsassistance.

Efter nærmere samråd med bl. a. Blåvand Radio blev det besluttet, at redningsskibet „F. V. Mortensen“ og Esbjerg motorredningsbåd skulle afgå til Skallingen for at være nærmere ved strandingsstedet, dersom de ombordværende måtte ønske at forlade skibet.

Kl. 21,00 stod redningsskibet og motorredningsbåden „Esbjerg“ ud af havnen, og kl. 22,00 ankrede redningsskibet op ved Skallingen med motorredningsbåden på siden kun en halv times sejlads fra strandingsstedet.

Over radioen var der natten igennem forbindelse med Blåvand Radio, uden at det dog lykkedes at kalde det strandede skib.

Den 21. februar kl. 09,30 meldte Blåvand Radio, at det nødstedte skib ønskede hurtig hjælp af motorredningsbådene, hvorefter denne afgik til strandingsstedet. Samtidig lettede redningsskibet anker og fulgte efter motorredningsbåden.

Kl. 10,00 løb motorredningsbåden op langs læsiden af havaristen, hvor det trods den høje søgang lykkedes at redde besætningen og en lods fra Esbjerg - i alt 24 mand - over i motorredningsbåden, hvilket tog ca. 20 minutter.

Motorredningsbåden sejlede derefter, ledsaget af redningsskibet, ind efter. Ved passage af Skallingen blev redningsskibet anmodet om at stoppe, da man mente der manglede et besætningsmedlem. Da dette viste sig at være tilfældet, blev de reddede sat om bord i „F. V. Mortensen“, der landsatte dem i Esbjerg.

Motorredningsbåden sejlede derefter tilbage til ha-

LEMVIG

E. SMEDGAARD
Solv . Galvan . Ubrø
1888
Tlf. 82 11 11 LEMVIG Glm 4 72 39

LEMVIG SKIBSVÆRFT I/S
NYBYGNINGER OG REPARATIONER
P. POULSEN . TLF. (07) 82 02 09

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S
Telefon (07) 82 12 22

LEMVIG FISKEAUKTION
Statsautoriseret
v. P. Trillingsgaard
Telefoner: (07)
Hallen 82 03 35 . Kontor 82 06 13 . Privat 82 05 04

LEMVIG VODBINDERI
VIGGO JEPPESEN . TLF. (07) 82 06 03
Al slags vod og trawl leveres omgående

VESTJYSK SPORTSMAGASIN
Vestergade 19 . Lemvig . Tlf. (07) 82 11 63
ALT TIL JAGT, FISKERI OG CAMPING

LEMVIG TRÆLASTHANDEL
BRDR. SKOU
Telefon (07) 82 13 66
TRÆLAST OG BYGNINGSARTIKLER
CEMENTVARER . BETON . MØRTEL

H. P. PETERSENS BAADEVÆRFT
Dyrehaven . Nyborg . Tlf. (09) 31 06 58

NORDVESTBANK
- gør noget for pengene

Lemvig . Thyborøn . Harboøre

varisten, hvor det savnede besætningsmedlem stod på dækket og signalerede efter hjælp. Da den pågældende var reddet om bord i motorredningsbåden, stod denne tilbage til havnen, som nåedes i god behold kl. 12,30.

Det strandede skib var S/S „Annastassios“ af Piræus, ca. 10.000 tons, på rejse fra Aalborg til Saudi Arabien med cement.

Som årsag til strandingen angaves bl. a. maskinskade og hård storm. S. L.

Hørt på havnen ...

Jesper og Jacob var begge ivrige lystfiskere. En dag mødtes de på havnen og kom i snak. Jacob gav udtryk for ærgrelse over en fisk, der var smuttet for ham. Det var en ørred på over 6 pund, sagde han.

Jesper ville vide, om han slet ikke havde haft den oppe af vandet, og Jacob fortalte, at det havde han ikke, fisken var smuttet lige i vandskorpen. Jesper spekulerede på det et øjeblik og spurgte så tørt:

– Hvordan fik du den så vejet?

Skibet er ladet med historie om dansk søfart

Nationalmuseet har fået en galease foræret, og dermed er bevaret et stykke dansk kulturhistorie. Galeasen er „Anna Møller“ af Svendborg, og skibet vil ligge som museumsskib i Nyhavn.

„Anna Møller“ er det første gamle, gamle danske skib, der er ført tilbage til sin oprindelige skikkelse i alle detaljer. Hun fremtræder i dag lige så frisk som for 70 år siden. Dengang hed hun „Esther“, og det var en skipper ved navn Martin Sørensen, Lohals, Langeland, som havde bestilt hende.

Det skib, som man nu kan beundre i Nyhavn, er udvalgt af fhv. kaptajn i rederiet A. P. Møller, skibsinspektør H. K. Larsen. Fondets bestyrelse havde iagttaget, at gamle dansk jagter, galeaser og skonnerter var ved at forsvinde fra de danske havne. H. K. Larsen rejste land og rige rundt og så nøjere på 29 skibe. Tallet 29 var for et år siden summen af den bevaringsværdige bestand af danske træskibe i handelsfart. Eksperten til udlandet fortsætter. Sidst var skibet aktivt som stenfisker hjemskrevet i Nakskov, og sammen med 23 andre skibe, har den været med til at slæbe sten til Rødby Færgehavn. En overgang var den ejet af en belgier, som byggede en del på den, blandt andet sørøvergælender ude agter. Så blev den købt af en amerikaner, som ikke fik gjort så meget ved den, fordi han altid var på rejse. Og i fjor blev den på H. K. Larsens anbefaling handlet tilbage til Danmark.

„Anna Møller“ er en typisk dansk galease, som har gået i fragt mellem danske byer. Skibets historie er søgt kortlagt til mindste detalje, og der er taget hensyn til dette ved restaureringen. Denne historiske opgave er blevet udført af Nationalmuseets skibshistoriske laboratorium, og de to unge skibshistorikere Max Vinner og Morten Gøthche.

HIRTSHALS
HANS SVENDSENS
SKIBSBYGGERI

Alt i nybygninger
samt reparationer
Hirtshals . Tlf. (08) *94 17 77

A/S HIRTSHALS FRYSE- & KØLEHUS
HIRTSHALS ISVÆRK
Telefon (08) 94 10 70

AKTIESELSKABET
VENDELBOBANKEN
HIRTSHALS AFDELING
Tlf. (08) *94 11 11

HIRTSHALS SØMANDSHJEM
Telefon (08) *94 19 44
God borgerlig middag . Pæne værelser
Bestyrer Holger Nielsen

CHR. JEPSEN
Tlf. (08) 94 10 39 - 94 13 40
Allid 1. kl. a kød og pålæg

LEVORSEN & JØRGENSEN
LYS . KRAFT . SKIBSINSTALLATION
Telefon (08) *94 10 11
Betjening dag og nat

HIRTSHALS FISKEAUKTION
STATSAUTORISERET . v. CHR. BERG
Telefon (08) *94 12 33 . Privat (08) 94 13 16
Telegramadresse: »Fiskeauktionen«

»TIDSSKRIFT FOR REDNINGSVÆSEN«
Ansvarshavende redaktør:
H. Ingemann
Rindum Kirkeby . 6950 Ringkøbing . Tlf. (07) 32 07 22
til kl. 14. Derefter 32 05 63.

Forretningsfører og ekspedition:
Bogtrykker Gadgaard Nielsen
Vasen 3-5 . 7620 Lemvig . Tlf. (07) *82 15 00

»Foreningen af danske Redningsmænd«
Hovedbestyrelse:
Formand: O. Wenzel Rasmussen
Havnevej 223 . 8500 Grenå . Tlf. (08) 32 13 37
Næstformand: P. Munk Pedersen
Vesterhavsgade 123 . Nr. Vorupør . 7700 Thisted
Tlf. (07) 93 80 04
Kasserer: Robert Iversen
Vesterhavsgade 121 . 7880 Thyborøn . Tlf. (07) 83 13 23
Søren Sørensen
Fiskebrogade 5 . 6700 Esbjerg . Tlf. (05) 12 91 89
Niels Peder Nielsen
Mosedalsvej 25 . Llisted . 3740 Svaneke . Tlf. (03) 99 83 08
Helmer Nielsen
Thorup Strand . 9690 Fjerritslev . Tlf. (08) 22 54 07
Martin Sørensen
Højvangen 15 . 9850 Hirtshals . Tlf. (08) 94 18 82

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION
Statsautoriseret
v. Aage Geisnæs . Telegramadr.: Fiskeauktion
Tlf.: Kontor (08) *44 12 00 . Privat (08) 44 10 29

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning
Telefon (08) 44 12 77 (2 lin.)

KARSTENSENS SKIBSVÆRFT
Skibs- og bådbyggeri
Telefon (08) *44 13 11

OSCAR SKOUGAARD
Aut. installatør
SKAGEN . TELEFON (08) 44 13 45

Aktieselskabet
SKAGEN ISVÆRK
Skagen . Telefon (08) 44 15 38

THISTED

MINDESMÆRKER
BRDR. JENSEN . STEN- OG BILLEDHUGGERI
Thisted . Telefon (07) 92 00 94

SØRENSENS Herremagasin MIDT I
TORVGADE 1 . TELEFON 499 THISTED BYENS HJERTE

Marsø Støbegods

SPAREKASSEN sds

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

ESBJERG

C. M. NØRSKOV LAURSEN
MASKINFABRIK I/S . Tlf. (05) *12 60 00
Dæksmaskineri spec. for fiskefartøjer

N. P. Jensen & Søn . Skibs- og bådbyggeri
NY HAVN
Telefon (05) *12 05 55 . Privat 12 82 63
Anbefales med såvel nybygning
som reparation

SEJLMAGER
BRØDRENE MATHIASSEN
(H. Mathiasen)
NY HAVN
Tlf. kontor og lager (05) 12 00 47 . Privat 15 02 12

LEDIG

HANS AA & SØNNER
Sejlmagere
NY HAVN . ESBJERG . TELEFON (05) *12 32 88

ROUST & NIELSEN
MASKINVÆRKSTED
NY HAVN TLF. (05) 12 03 87

ESBJERG FISKEAUKTION
Statsautoriseret
Indehaver: AAGE ANDERSEN
Telefon (05) 12 05 11 . Privat (05) 12 01 30

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise
Grundlagt 1833
Kvæsthusgade 1 . København K
Tlf. (01) 15 51 95 . Udenfor kontortid (01) 15 51 75
Telegramadresse: Svitzersalvage

RAUN BYBERGS SKIBSBYGGERI A/S
Esbjerg . Telefon (05) *12 53 99
NYBYGNINGER . REPARATIONER . SMEDIE

Esbjerg Skibsværft
v. Andersen, Jensen og Hagde
Telefon (05) 12 68 77 - 12 33 95

ALT I NYBYGNINGER OG REPARATIONER

Hvide Sande Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Henning Værne
Telefon (07) 31 10 89

Hanstholm Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Ib Holm Sørensen
Telefon (07) 96 11 66

Thorsminde Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Harald Winkel
Telefon (07) 49 51 23

SEJL TIL BORNHOLM

med BORNHOLMSTRAFIKKEN
»Bornholm«, »Kongedybet«,
»Hammershus« og »Rotna«

Daglig afgang fra København kl. 23.55
Daglig afgang fra Rønne kl. 23.00

I sommersæsonen tillige dagture flere af
ugens dage. Hver dag gennemgående for-
bindelser via Sverige.

BORNHOLMSTRAFIKKEN

LEMVIG TANDTEKNIK

Holmstrup & Madsen
eksam. tandtekniker
ALT I MODERNE TEKNIK
Torvet 1 . Tlf. (07) 82 02 45

KØB

DANSK

ESBJERG**TOVVÆRKSFABRIK A/S**

Telefon (05) *12 40 00

Snorrevodstromler?

Så
GRENAA
STUNT
MACHINE

Lad os tage slæbet !!

Grenaa Smede og Maskinfabrik A/S
Tlf. (06) 32 08 77

THYLANDS BANK

HURUP

BEDSTED . HØRDUM . KOLDBY
VESTERVIG

SKAARUP & SALS KOV
Smede- og maskinværksted
Thyborøn . Tlf. (07) 83 10 61

Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

Thyborøn . Tlf. (07) *83 12 44

Thyborøn Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Jens Steen
Telefon (07) *83 14 11

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

NR. 4

NOVEMBER 1976

43. ÅRG.

LEMVIG BIBLIOTEK

Skibsreder A. P. Møller skabte dansk imperium

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Gadgaard Nielsen · Lemvig

Bogtryk · Offset · Tlf. (07) *82 15 00

Papir en gros · Kontorforsyning · Tlf. (07) *82 17 11

LEDIG

Marketenderiet

»NY HAVN«

ESBJERG

Indeh. Svend Jørgensen

Kaffe og smørrebød

Telefon (05) *12 82 88

MODERNE • AKTIV • VENLIG

SPAREKASSEN THY

Dampskibsselskabet

TORM

København

J. GRUMSEN

MASKINFABRIK

Tlf. (05) *12 54 22

ESBJERG

ANDELS-SILDEOLIEFABRIKEN

NY HAVN · ESBJERG

SILDEOLIE – EKSPORT

SILDEMELE – PRODUKT »999«

TLF. (05) *12 09 99

TELEGR.-ADR.: ANSILD

JØRGEN HANSENS

SKIBSSMEDIE

v. K. Nielsen

Morsøgade 11 · Esbjerg

Telefon (05) 12 12 33

LEDIG

DANMARKS

HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Uafhængigt ugeblad for udenrigshandel og shipping

Abonnement: 20 kr. årlig.

Bestilles på ethvert posthus samt på ekspeditionen

Artillerivej 40 B · København S · Tlf. (01-27) AS1a 782

LEDIG

HANSTHOLM SØMANDSHJEM

Cafeteria · Restauration

Nye, moderne værelser

Tlf. (07 96 41 11) lokal 145

VIKINGEN

Havets, havnens, handelens og hjemmets ill. magasin

Skandinaviens største, mest læseværdige og rigt illustrerede maritime magasin

Abonnement: 26,70 kr. årlig

Udkommer hver anden måned:

1. jan., 1. marts, 1. maj, 1. juli, 1. sept. og 1. nov.

Kontor: Christiansborggade 1 · 1558 København V

AKTIESELSKABET

DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk A/S Tlf. (05) 12 00 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 4

November 1976

43. årg.

Da Claudi, redningsvæsenets banebryder, var i fare...

Det var i 1824, C. B. Claudi, det danske redningsvæsenets banebryder, blev ansat som strandopsynsmand ved Ryssenstens nordre forstrand.

Et års tid efter havde han nær sat livet til i den bestilling.

Som opsynsmand skulle han føre tilsyn med forstranden fra Thorsminde til Thyborøn, en strækning, der i en del år indtil 1822 havde været i privateje. En tidligere artillerikaptajn, Wilhelm von Falkenberg, havde købt rettighederne og forsøgt at gøre sig disse rettigheder så nyttige som muligt, og da hans midler hertil ikke altid var de mest hæderlige, lå han i stadig strid med rettens håndhæver, by- og herredsfoged F. C. Schönau i Lemvig (1801-29). Utallige retssager endte med, at Falkenberg ved auktion måtte sælge forstanderretten, som derved kom i statens eje og nu skulle bestyres af Schönau.

De første par år havde toldbetjent Th. Wang i Ferring på Schönau's vegne bestridt det gamle strandrider-embede og ført opsyn med stranden og de ca. strandfogder på den nævnte strækning, men nu skulle det altså være Claudi, der for en årlig løn af 200 rigsdaler skulle overtage den bestilling. Han måtte helst bo i distriktet, fik han at vide, og det pålæg må siges at være opfyldt, da han – hvornår vides ikke – erhvervede sig gården „Grydsbæk“ i Vandborg sogn. Herfra havde han så nogenlunde lige langt til begge ender af sit område, der ejendommeligt nok både i nord og i syd afsluttedes i en smal landtange mellem hav og fjord.

1825 er stormflodsåret med gennembrud af disse tanger både ved Nissum Fjord og ved Limfjorden, hvor Agger-kanalen opstod. Ulykkerne startede først i februar. Det nævnes, at i Ferring var især Mærskgårdene, Tuskjær og Sønderby hårdt ramt, og i den nordlige del af Bøvling Klit dannede havet et nyt udløb – foruden det hidtil eksisterende Thorsmindeudløb. Videnskabernes Selskabs kort fra 1820 viser for øvrigt, at udløbet ofte har skiftet placering i tidernes løb.

Lørdag den 26. november brød uvejret for alvor løs igen og har nok raset et par døgn, hvorved der dannedes endnu et udløb fra Nissum Fjord i nærheden af det forrige.

Dagen efter uvejret – om mandagen – drev et mindre stykke vrag i land syd for det nye mindeudløb, og to strandfogder fra Fjaltring, Jens Gadgaard og Christen Weie, gik derud om aftenen for at holde vagt, efter at de havde aftalt med deres sønner, at de skulle komme og afløse lidt over midnat.

For at komme over udløbet, måtte de benytte den lille færgebåd, som herredsfoged Schönau tidligere på året havde fået anbragt her. De to strandfogder slap sandsynligvis vel over, men da sønnerne ved midnattid kom for at afløse, er båden med dem alle fire åbenbart taget af strømmen og ført til havs, hvor samtlige omkom (28.-11. 1825).

Det var der ingen, der anede noget om i Fjaltring, men da der ikke kom nogen tilbage, blev man naturligvis ængstelige uden dog at regne med et så ulykkeligt forløb. Næste dag kom Claudi til stede, og han fik en stor fiskerbåd bragt over i Bøvling Fjord. Sammen med seks mand roede han gennem fjorden hen til det sted, hvor vraget var drevet i land.

Der var ingen at finde, men Claudi tænkte, at de fire mand nok havde ventet til dag og nu var taget hjem, uden at man havde set noget til hinanden.

Da Claudi også havde den hensigt med turen, at få vragestykket hugget op, så man kunne få fat på det metal, kobber og bly, det indeholdt, så gik man i gang hermed – og var så ivrige, at ingen, i læ vest for klitterne, opdagede, det efterhånden var blevet østenstorm. Da de endelig blev klar over situationen, var det umuligt at ro imod, og gennemblødte måtte de vende tilbage og overnatte ved vraget.

Det blev en hård nat. Det var begyndt at fryse, der kom sne, og „stormen blev alt mere frygtelig“. Det voldsomme snefog gjorde det umuligt næste dag at forsøge at vade igennem de to udløb. Stadig løb en rasende strøm udad, men ved at vade et godt stykke ind i fjorden, hvor strømmen jo var mindre stærk, slap de forbi begge udløbene og nåede Fjaltring henad onsdag middag – „i en overmåde udmattet og forkommen tilstand“.

Claudi og hans ledsagere undgik altså døden, men fire Fjaltring-mænd forsvandt i bølgerne.

Få dage efter blev den ene strandfoged, Jens Jensen, gårdmand i „Gadgaard“, fundet. Han blev be-

gravet den 9. december, 55 år gammel, fortæller Fjaltring kirkebog. Den anden strandfoged, Christian Pedersen (Weie), gårdmand i „Mårupgaard“, blev begravet den 28. december, 48 år gammel.

Der skulle gå flere måneder, før de to unge mennesker kom i land. Den 18. april 1826 blev Niels Christensen begravet, 17 år gammel, bopæl hos forældrene i „Mårupgaard“. Den 2. maj blev den sidste af de druknede begravet, Jens Nicolaisen, 22 år gammel, bopæl hos plejeforældrene i „Gadgaard“.

En mærkelig historie med Jens. Han må være født

på gården „Lilleøre“ i Harboøre sogn, og det var hans forældre og to søstre, der druknede 2/1. 1805 i Ferring Fjord, da de kørte over isen på hjemvejen fra et besøg i Ferring. Jens kom i huset hos sin farbror i Fjaltring, men måtte altså lide den samme død som sin familie, blot 20 år senere.

(Hovedsagelig efter Schønaus beretning til amtmanden, ifølge Lemvig byfoged-arkiv. Kopibog 1824-26. Viborg landsarkiv, B77-170).

A. V. Langer

Motoren gik i stå —

Redningsforetagende ved Skagen for 60 år siden

Den 4. november 1916 kl. 6 om morgenen, bemærkede bestyreren af Det Nørrejydske Redningsvæsen, kaptajn P. K. Nielsen, under sin morgentur til stranden, at et mindre fartøj, som lå til ankers på Skagens sydside, blussede om hjælp og tudede i sirene. Han sendte straks bud til lederen (opsynsmand) ved redningsstationen „Skagen“ om at sætte motorredningsbåden „Skagen-Havn“ i virksomhed.

Mandskabet blev tilsagt til hurtigt møde, og kl. 6.30 var alle mødt ved bådhuset i Skagen havn, hvorefter motorredningsbåden sættes i vandet, og kl. 7 stod den ud af havnen.

Vinden var sydlig med meget hård kuling, der var betydelig sø på land, og strømmen var østgående.

Motorredningsbåden kom heldig ud gennem brodet i havneindløbet og holdt derefter ned til skibet, som lå ca. 75 m ud for den vestlige havnemole. Redningsbåden opankredes på vestsiden af skibet, og besætningen opfordredes til at komme i båden, men dette blev afslået.

Medens motorredningsbåden lå her, gik motoren pludselig i stå, og trods flere forsøg var det umuligt at få den i gang igen, hvorhos det viste sig, at der var kommet en del vand i motorrummet. Under disse forhold, og da besætningen i det nødstedte fartøj, trods opfordringer, nægtede at forlade skibet, var der intet andet at gøre end at søge havnen ved hjælp af årene, hvilket også heldigt lykkedes, idet der dog under roning indefter, da redningsbåden fik en svær sidesø, brækkedes 10 årer.

Da det ville tage betydelig tid at afhjælpe motorskaden, besluttedes det at bringe ro-redningsbåden fra stationen på nordsiden (Batterivejen), af Skagen, til stede. Transporthestene tilkaldtes, og redningsbåden kørtes til havnepladsen, hvor den hensattes klar til at sættes i vandet, ligesom også raketapparaterne bragtes til stede og holdtes i beredskab på indersiden af den vestre havnemole.

Vinden var nu SSW med stormende kuling, ualmindelig høj sø, men ingen strøm af betydning.

Kl. 10 formiddag blev der hejst nød-flag på det opankrede fartøj, som da var drevet så langt ind, at det kun var ca. 20 m fra havnemolen.

Redningsbåden blev øjeblikkelig aflæst og sat i vandet fra slæbestedet på ydersiden af havnemolen, hvorefter den roedes ud gennem brændingen, der brød med stor voldsomhed i havnemundingen, men ved kraftig roning lykkedes det at komme igennem, og der holdtes ned til skibet. Ankerdrægget kastedes et stykke udenfor, og der sakkedes ind på vestsiden af skibet, som brodsøen ustandselig brød over.

Der kastedes en line over på skibet, og 10 af besætningen sprang — den ene efter den anden — med en line om livet over bord og blev heldig halet ind i redningsbåden. Men kaptajnen og styrmanden, som endnu var om bord, nægtede at forlade skibet.

Det var forbundet med stor fare at ligge ved skibet, da den høje sø flere gange fyldte redningsbåden, og da de to tilbageværende mænd stadig ikke var til sinds at forlade skibet, besluttedes det at søge havn. Ankerdrægget lettedes, og redningsbåden vendte heldig ind i havnen kl. 10.45 formiddag.

Kl. 11.30 formiddag gaves der fra skibet signal i sirenen om hjælp. Roredningsbåden blev påny bemandet og roede ud efter, men da den kom udenfor havnemundingen sås det, at skibet nu var drevet ind mod havnemolen og huggede voldsomt mod denne.

Der var således ikke mere at gøre for redningsbåden, hvorefter den vendte og fortøjede i havnen. De to tilbageblevne mænd af besætningen, på det nødstedte fartøj, blev heldig reddet ind af tilstedeværende folk, ved hjælp af tilkastede liner.

Det nødstedte og senere strandede skib var tjalken „Holland“ af Groeningen, på rejse fra Hernösand til Vlaardingen med trælast.

Skibet var den 3. november om aftenen gået til ankers, men i den opståede sydlige storm kunne ankrene ikke holde.

S. L.

Mands Minde

Dødsfald

Forhenværende bådmand ved redningsstation Flyvholm, Marinus Christian N. Vinkel er død den 6. september. Bådmand M. C. N. Vinkel var født den 4. juli 1902, ansat den 1. oktober 1930 og afskediget den 31. december 1963.

Fhv. bådmand Niels Andreas Jensen, tidligere redningsstation Løkken er død den 18. september. N. A. Jensen var født den 11. august 1895, ansat den 1. oktober 1925 og afskediget den 31. januar 1948.

Fhv. bådmand Kristian P. Strybæk, redningsstation Torup Strand er død den 8. oktober. K. P. Strybæk var født den 10. marts 1902, ansat den 1. oktober 1924 og afskediget den 31. marts 1965.

85 år

Fhv. bådmand Ch. R. Steffensen, tidligere redningsstation Tversted, fyldte 85 år den 18. oktober.

Fhv. bådmand H. H. O. Christensen, redningsstation Anholt Havn, fyldte 85 år den 21. oktober.

Fhv. bådmand N. A. A. Christensen, redningsstation Sæby, fyldte 85 år den 27. november.

Fhv. bådmand Ch. R. Steffensen, tidligere redningsstation Tversted, fyldte 85 år den 18. oktober.

Fhv. bådmand H. H. O. Christensen, redningsstation Anholt Havn, fyldte 85 år den 21. oktober.

Fhv. bådmand N. A. A. Christensen, redningsstation Sæby,

80 år

Fhv. bådformand J. M. Gravesen, tidligere redningsstation Nymindégab, fyldte 80 år den 21. oktober.

Fhv. bådmand Ch. P. M. Pedersen, tidligere redningsstation Jerup, fyldte 80 år den 27. oktober.

Fhv. bådmand Sv. C. Møller, redningsstation Rømø, fyldte 80 år den 11. november.

75 år

Fhv. bådmand H. P. Pedersbæk, redningsstation Torup Strand, fyldte 75 år den 19. oktober.

Fhv. bådformand Ch. P. Larsen, tidligere redningsstation Løkken, fyldte 75 år den 11. november.

Fhv. bådmand J. H. Jakobsen, tidligere redningsstation Kandestederne, fyldte 75 år den 20. november.

70 år

Fhv. betjeningsmand J. Sørensen, tidligere redningsstation Vedersø, fyldte 70 år den 13. oktober.

Fhv. bådmand V. H. R. Diers, redningsstation Esbjerg, fyldte 70 år den 4. november.

65 år

Fhv. bådmand H. Larsen, tidligere redningsstation Aalbæk, fyldte 65 år den 18. oktober.

Fhv. betjeningsmand J. H. Sørensen, tidligere redningsstation Rindby, fyldte 65 år den 13. oktober.

Fhv. opsynsmand V. Poulsen, tidligere redningsstation Fjand, fyldte 65 år den 19. november.

Fhv. opsynsmand N. Th. Christensen, tidligere redningsstation Gl. Skagen, fyldte 65 år den 10. november.

Fhv. betjeningsmand F. Ch. Møller, tidligere redningsstation Lyngby, fyldte 65 år den 4. november.

50 år

Bådmand K. E. Pedersen, redningsstation Grenå Havn, fyldte 50 år den 23. oktober.

Fhv. bådmand Sv. D. Madsen, tidligere redningsstation Klitmøller, fyldte 50 år den 23. oktober.

Bådmand E. H. Jensen, redningsstation Klintholm Havn, fyldte 50 år den 27. oktober.

Fhv. betjeningsmand P. K. Kristensen, tidligere redningsstation Nymindégab, fylder 50 år den 26. november.

Jubilæer

Bådmand K. H. Christensen, redningsstation Nørre Vorupør, Opsynsmand P. Rasmussen, redningsstation Sæby.

Bådformand H. Nielsen, redningsstation Torup Strand.

Betjeningsmand K. V. Ovesen, redningsstation Vester Agger havde 25-års jubilæum den 1. oktober.

Ansættelser

Bådformand V. Hansen, redningsstation Grenå Havn, er ansat som bådformand samme sted.

Bådmand J. Baltesen, redningsstation Nørre Vorupør, er ansat som bådformand samme sted.

Bådmand på prøve B. F. Gravesen, redningsstation Sønderho, er ansat som bådmand.

Bådmand på prøve L. Nielsen, redningsstation Slettestrand, er ansat som bådmand.

Bådmand på prøve B. B. Karlsen, redningsstation Odden Havn, er ansat som bådmand.

Fiskeskipper Kr. Mose Sørensen er ansat som bådmand på prøve ved redningsstation Hvide Sande.

Bådmand Ove Kjærgård Jensen er ansat på prøve ved redningsstation Thorsminde den 1. september 1976.

Afsked

Bådmand Johs. Poulsen, redningsstation Hvide Sande, er afskediget efter ansøgning med udgangen af august 1976.

Bådformand E. Hansen, redningsstation Grenå Havn, er afskediget efter ansøgning med udgangen af september 1976.

Bådmand Betin Larsen, redningsstation Rømø, er afskediget efter ansøgning med udgangen af november 1976.

Vi vil mindes . . .

Med disse få linier vil vi mindes kæntringsulykken af redningsbåden nr. 21 af Hvide Sande. Fem gifte redningsmænd druknede, 18 børn blev faderløse. Den 9. december 1976 er det 25 år siden.

Vi vil ære disse redningsmænd på mindedagen. De satte livet til under udførelse af deres gerning inden for redningsvæsenet. De omkomne var Ivar Enevoldsen, Aage Iversen, Karl Frandsen, Anders Thygesen og Marius Jensen. De tre redede var Jens Sørensen, Chr. Thomsen, Chr. Pejsten.

Vi ældre, som oplevede denne tragedie, vil aldrig glemme dem. De unge har hørt det, men de ældre, der havde det på nært hold, mindes dagen i ærbødighed.

Søren Madsen
Thorsminde

24 mennesker blev reddet, og 177 fartøjer i nød hjulpet i land

Farvandsvæsenet har i denne måned udsendt sin beretning for 1975. Der er mange ting, der skal samordnes, og derfor kan en sådan beretning først være udarbejdet et godt stykke ind i det påfølgende år.

Farvandsvæsenet varetager en række aktiviteter, afmærkninger, inspektionstjeneste, søopmåling, lods-tjeneste, søkortproduktion, internationalt samarbejde, statistik og meget mere. Og så selvfølgelig rednings-tjenesten, der på denne plads påkalder sig størst interesse. Derfor vil de følgende udpluk fra beretningen selvfølgelig først og fremmest omfatte redningstjenesten.

I beretningen indledning hedder det: Farvandsvæsenets største opgave i 1975, har været gennemførelsen af en rationalisering og modernisering af kystrednings-tjenesten.

En gennemgang af redningsaktionerne gennem de sidste 10 år har vist, at en stor del af stationerne havde haft så lille aktivitet, at stationsantallet kunne nedskæret til halvdelen uden skade for effektiviteten, når der samtidig blev foretaget en modernisering af raketmateriellet, dels ved nyt håndraketedstyr og dels ved sværere raketudstyr placeret på terrængående motorkøretøjer.

Rationaliseringsplanen er blevet til i forhandling med de to fiskerierorganisationer og Foreningen af danske Redningsmænd og godkendt af folketingets finansudvalg i maj 1975. Ved årets slutning var planen i det væsentlige gennemført.

Det har været meget positivt, at en så stor rationalisering har kunnet gennemføres i så god forståelse med de implicerede.

I juni meddelte forsvarsministeriet, at planen om en eventuelt flytning af farvandsvæsenets aktiviteter fra Holmen til Korsør var opgivet.

Uafklarede udflytningstanker giver altid anledning til utryghed blandt de implicerede, så meddelelsen blev modtaget med tilfredshed, også fordi det af farvandsvæsenet nedsatte udvalg havde fundet, at planen ikke indebar nogen fordele for væsenet.

Det oplyses, at der i 1975 er udført 36.039 lodsninger af 167 lodser, for hvem lodstjenesten er hovederhverv. Der indtjentes herved 48.936.542 kr. Af lodsningen er ca. 10 pct. lodsninger af danske skibe, medens de resterende 90 pct. er lodsninger af udenlandske skibe.

Om redningstjenesten hedder det derefter:

Farvandsvæsenets kystredningsstationer har i perioden 1. januar 1975 - 31. december 1975 reddet 24 mennesker, som har været i overhængende fare på søen. Endvidere er der ydet undsætning og assistance til 177 fartøjer under vanskelige forhold.

Det samlede antal udkald har været 177. Der er i årets løb ikke forekommet sygetransporter eller udbringning af lægehjælp, men i ét tilfælde er iland-

bragt omkommet. 20 udkald har beroet på unødige (falske) alarmeringer.

Ved årets begyndelse var der 50 redningsstationer.

I årets løb gennemgik kystredningstjenesten en strukturændring, rationalisering og for raketmateriellets vedkommende en modernisering. Ved en del stationer har der i de seneste år været yderst ringe eller ingen aktivitet i redningsøjemed, og disse stationer er derfor blevet nedlagt.

Ved årets slutning var der 26 redningsstationer. Heraf er 6 stationer blevet udstyret med eget motorkøretøj (Land-Rover), der til stadighed står læst med moderne raketmateriel, klar til udrykning.

Om søkortproduktionen oplyses, at ophævelsen af de minestrøgne ruter har bevirket, at produktionen har måttet lægge hovedvægten på udarbejdelse af nye udgaver af søkort. Der er udgivet 30 nye udgaver og to nye søkort samt en ny udgave af søsportkort. I 1975 er kortsalget steget med 28 pct., hvilket var yderligt mere, end det var forudset.

Om skibe og fartøjer oplyses:

I efteråret begyndte moderniseringen af inspektionsskutteren NARSSAK, især med henblik på opnåelse af bedre beboelse for den ombordværende besætning samt ændring af skibets strømforsyning til vekselstrøm.

Fyrskib nr. XVIII, gennemgik hovedsyn, hvor mesanmasten blev erstattet af en Dieckmann & Klapperr antennemast.

Motorredningsbåd nr. 30 gennemgik en total modernisering, men desværre opstod der en ret omfattende brand henimod arbejdets afslutning. Trods forsinkelsen blev motorredningsbåden færdig fra værftet ved årets slutning og gør nu tjeneste i Esbjerg.

I løbet af året er bortsolgt 1 fyrskib og to lods-både.

Om materiale oplyses, at man har 30 motorredningsbåde og 23 redningshuse, 8 gaffeltrucks og mobilkraner, 9 traktorer, 12 lastbiler, 15 Land-Rovers og 8 stationcars.

Personalet omfatter pr. 31. december 1975:	
Tjenestemænd og tjenestemænd på prøve	387
Kontraktansat personale af forskellig art	60
Kontraktansat personale ved loranstationer	85
Redningspersonale	182
Vagertilsynsførende	20
Rakettilsynsførende	13
Postbådsførere	8
Vederlagslønnede fyrpassere	86
Lodser (incl. hjælpelodser)	194

I alt

1.035

Regnskab for finansåret 1974-75 er således ud:

<i>Udgifter:</i>	
Lønninger, honorarer, understøttelser og andre vederlag m. m.	40.582.126
Driftsudgifter	16.434.373
Anlægsudgifter	950.782
Drift af loranstationer	17.349.813
I alt	75.317.094
Tilskud, diverse	91.213
<i>Indtægter:</i>	
Søkort m. m.	2.237.234
Loranstationer	17.463.513
Diverse	2.738.404
I alt	22.439.151

Følgende opmålinger er foretaget:

Grønlands vestkyst:

Fortsat detailopmåling i Julianehåb-området. Diverse mindre opgaver fra Kap Farvel til Upernavik. Enkelte fjordopmålinger i Kap Farvel-området. Opmåling for fastlæggelse af de rapporterede læge dybder s. f. Kap Farvel.

Grønlands østkyst:

Opmåling af fjordkomplekset omkring Angmagssalik.

Danske farvande:

Fortsættelse af opmålingerne E. f. Grenå samt rundt Anholdt. Udvidelse af opmålingerne i tilslutning til rute T i Østersøen og s. f. Gedser.

Diverse mindre opmålinger samt kontrol- og af-søgningsopgaver i de indre farvande.

Roredningsbåden gik ud i storm og reddede en hel besætning

Motorpasser, Erik Sørensen, Østerby, afslutter her sine skildringer på grundlag af redningsprotokollen i Østerby. Her er gengivet et stykke lokalhistorie, og beretningerne er læst med interesse. Tak til Erik Sørensen. Det må håbes, at andre stationer også sender bladet stof om deres indsats.

Året 1899, den 5. april om aftenen kl. 10, kom en af redningsmandskabet, Lars S. Jespersen, og meldte, at der stod en stranding nord for byen og brændte svær blus. Det blæste hårdt af v. t. s. og trak med regnbyger, og hele dagen havde der blæst en storm af samme vind.

Der blev øjeblikkeligt sendt bud efter redningsmandskabet og transporthele, at møde hurtigst muligt ved stationshuset. Kl. 11 var hele mandskabet samt 5 par transporthele mødt.

Der blev affyret en signalrakert for at vise, at redningsvæsenet var i funktion, båden, tillige hele dens inventar, blev straks udkørt af stationshuset, transporthele blev forspændt og kørte båden, tillige hele dens inventar, ned til havstokken, aflæssede båden og svingede den ud til søen. Tillige blev der ophængt, på stativet, en strandingslys, nr. 237, og samme blev antændt for bedre at kunne se at komme klar af revene.

Da mandskabet og opsynsmanden havde påtaget redningsbælterne, blev båden gjort flot, hvorpå vi heldig roede og stagede ud gennem brændingen, som var meget høj.

Ude i rum sø roede vi hen til skibet, som stod på grund i Sukkerrevet i Ø.N.Ø. fra stationshuset og ca. 1/8 mil fra samme og 1/8 mil fra nærmeste land. Vi

ankom til strandingen kl. ca. 12 1/2. Der var temmelig høj sø og en svær strøm fra S.Ø.

Skibet stod med agterenden lige imod vinden. Det viste sig, at være brikken „Frederik Wilhelm“ af Nevmoor. Kaptajn O. Buuher på rejse fra Leert til Aalborg med koks, i alt 8 mands besætning. Skibet grundstødte kl. 8. Årsagen til strandingen foregives at være fejltagelse af fyrene Nordre Rønner for Hirschholmene og diset luft.

Vi tilbød ham vores assistance, men i begyndelsen ville han ikke forlade skibet. Men det huggede så svært, så det varede ikke længe, førend det var fuldt af vand. Så besluttede han at forlade skibet. Vi opholdt os ca. 1 1/2 time ved skibet, vi fik så, heldig, hele besætningen i båden.

Vi roede så lige i land i læ af revene, hvor der ingen videre bråd var, så bådslæbet blev ikke brugt.

Da båden var fastsat, kl. 3, aftog opsynsmanden og mandskabet redningsbæltene. Da vi ingen slisker havde med, trak vi båden op med håndkraft, klar til at læsse på vognen. Der gik bud til stationshuset efter transportvognen og hestene. Derefter gav opsynsmanden ordre til bådformanden, at føre båden til stationshuset samt rensprøjte båden inden- og udenbords og ordne alt til øjeblikkelig brug, hvorefter opsynsmanden ledsagede det strandede mandskab op til byen og satte samme i logi.

Båden ankom til stationshuset kl. 4, hvorefter hestene fraspændtes og dementeredes, mandskabet dementeredes kl. 4 1/2 morgen.

Johan P. Olesen

Peder B. Olesen

Johs. Sørensen
opsynsmand

Bestyrelsen samlet til møde i Holstebro

Bestyrelsen for Foreningen af danske Redningsmænd holdt, lørdag den 23. oktober, møde i Holstebro. Der blev drøftet og behandlet flere forskellige sager – bl. a. Farvandsdirektoratets ønske om, at der sættes heltidsbeskæftigede maskinarbejdere som motorpassere ved henholdsvis Hvide Sande og Thyborøn Redningsstationer.

I den anledning har repræsentanter for foreningen været til forhandling i Farvandsdirektoratet den 6. august, men spørgsmålet er indtil nu ikke løst, da bestyrelsen er af den mening, at man helst – så vidt muligt – vil bibeholde den nuværende ordening, eller en ordening, hvor der skabes mulighed for, at de nuværende motorpassere, som ikke er faglærte, kan ansættes.

Vdr. arvesagen efter fru Martha Lærke, København, hvor foreningen er testamenteret hele hendes formue, der nu efter at være opgjort til en sum af kr. 156.000, var der fra advokat Enevoldsen, København, regnskab til gennemsyn, så det forventes, at en afsluttende skiftesamling snart kan holdes.

Ligeledes forelagde der et udkast for fundats til legatet. Denne blev i sin helhed godkendt, bortset fra et par punkter, der skal undersøges nærmere.

Til sidst på mødet var der enighed om at søge ministeriet om mulighed for en lønforhøjelse for samtlige redningsstationer, og samtidig søge at få det årlige tilskud til olietøj forhøjet.

Ang. legatet, da håber man på, at sagen kan afsluttes snarest, så legatets bestemmelse eventuel kan komme i kraft i februar 1977. Nærmere derom vil blive bekendtgjort i bladet, så snart det er muligt.

P.B.V.

Wenzel O. Rasmussen
Grenaa

Skibsreder A. P. Møller skabte dansk imperium

Der grund til et øjeblik at standse op og mindes en af vort lands store sønner. Det er 100 år siden, at der i Store Magleby blev født en dreng, som senere blev døbt Arnold Peter Møller. Hans navn er som A. P. Møller blevet indskrevet i vort lands historie. Han levede i sandhed op til de ord, som sprogforskeren Rasmus Rask brugte, da han afslog et tilbud om at blive bibliotekar i Edinburg: „Sit fædreland skylder man alt, hvad man kan udrette“.

Hans far var skibsfører. Familien flyttede senere til Svendborg, hvor far og søn i fællesskab grundlagde rederiet, som i dag med over 100 skibe i søen, ikke blot er Danmarks, men også Nordens største.

Det er snart mange år siden, at redere verden over begyndte at følge alle A. P. Møllers placeringer af

tonnage. For man var blevet klar over, at hvor han sendte sine skibe hen, der var penge at tjene. A. P. Møller var blevet et rederi af format, et dansk imperium på verdenshavene.

Et betegnende træk hos A. P. Møller var, at han nærede tillid til sine medmennesker. Folk, der kendte A. P. Møller, havde også al mulig grund til at nære tillid til ham, og det gjaldt også mennesker, som stod i modsætningsforhold til ham. I den forbindelse kan således nævnes smedenes mangeårige forbundsformand Hans Rasmussen, nu Birkerød. De to kunne selvsagt ikke altid have de samme interesser, men de respekterede hinanden.

Som det næsten altid er tilfældet med store mænd, var A. P. Møller den beskedne type, der syntes at sky offentlighed. Det gav undertiden anledning til besynderlige historier af næsten myteagtig karakter om ham, bl. a. at han serverede vandgrød, som han selv godt kunne lide, for sine gæster. For ham var pengene et middel og ikke et mål. Hans beskedne levevis skyldtes afgjort udelukkende, at han selv befandt sig bedst sådan.

A. P. Møller døde 12. juni 1965, 88 år. Han gik bort som en hovedrig mand og efterlod sig en blomstrende virksomhed i vækst. Der er grund til foruden skibene, at nævne olieboringerne i Nordsøen, Odense Stålskibsværft, Lindø-værftet, pyrolyseværket i København og mange andre virksomheder. Tilsammen beskæftigede alle A. P. Møller-føretagender i ind- og udland i dag tilsammen omkring 20.000 medarbejdere. Arven er i gode hænder hos sønnen, skibsreder Mærsk McKinney Møller. Rederimærket, den hvide stjerne på blå bund, lyser i dag som aldrig før på verdenshavene.

Dansk maritim historie

Rapporten fra „Den anden konference for dansk maritim historie- og samfundsforskning 1976“ er nu kommet. 30 sider med referater af indlæg og debat. De 26 indlæg spænder vidt i emner: fra Færøbåde til færgefarten Snoghøj-Middelfart, fra Asiatisk Kompagni til Orlogsflådens rolle i dansk udenrigspolitik, om registrering af skibsportrætter og om Limfjordsmuseets indsamlingsvirksomhed – med meget mere. Rapporten indeholder endvidere kontaktudvalgets beretning for 1974-76, regnskab m. m.

Guide II, til maritimt kildemateriale, er udsendt. Den indeholder 68 kortfattede redegørelser for maritime museumsgenstande, arkivalier etc. på danske biblioteker, arkiver, museer, andre institutioner, hos erhvervsvirksomheder og privatpersoner. Det første hefte – Guide I – kan stadig fås.

Rapport og Guide II tilsendes medlemmer af kontaktudvalgets interessekreds. Årligt gebyr 20 kr. i tilgift vil man få Årsbibliografi 1975, som kom i foråret, Tidsskrift for Redningsvæsen er optaget i denne bibliografi. Publikationen kan også købes i løssalg à kr. 12,50. Henvendelse: Kontaktudvalget for Dansk Maritim Historie- og Samfundsforskning, Frankrigsgade 76, 2300 S.

Afdøde farverhandler Christian Jespersen i Lemvig var ivrig filmmand. Han tog en række optagelser i årene 1934-37, og nogle af optagelserne har været vist i TV. Optagelserne omfatter først og fremmest livet i Lemvig og Thyborøn, men Christian Jespersen har også en stranding med sine optagelser. Nemlig strandingen den 8. februar 1934 ved Thyborøn. Her var redningsstationerne Flyvholm og Thyborøn i aktion med raketapparater for at redde besætningen fra det svenske dampskib *Hannestrom* af Göta. Billedet viser en situation fra filmen.

RADAR TIL REDNINGSFLY

Søværnets otte redningshelikoptere af typen S-61 skal have radar om bord for at effektivisere eftersøgningen, især under dårlige lys- og vejrforhold, og forsvarsminister Orla Møller søger Folketingets finansudvalg om 2,6 mill. kr. til køb af radar.

Installation af radar vil sætte S-61 helikoptere i stand til at foretage afsøgning ud til en afstand af 20-25 sømil. Radaren vil endvidere kunne yde navigationsassistance ved flyvning til småer under dårlige vejrforhold i tilfælde af patientevakueringer.

REDNING EFTER NYT PRINCIP

Der eksperimenteres løbende med forskellige former for redning af skibbrudne. Nyeste forsøg har fundet sted i Norge. Her er en ny type redningsbåd søsat hos Harding A/S i Rosendal nord for Bergen. Båden blev søsat fra en særlig opbygget slidske og faldt 20 meter ned i havet med 29 mand om bord, idet båden er indrettet med flysæder, som de ombordværende spændes fast i. Forsøget faldt vellykket ud. Redningsbåden vejer 11 tons, så den er kun beregnet til større skibe og boreplatforme.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD

Selv. G. Ubrt

1888
TEL. *82 12 11 LEMVIG Gsm 4 72 29

LEMVIG SKIBSVÆRFT I/S
NYBYGNINGER OG REPARATIONER
P. POULSEN . TLF. (07) 82 02 09

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S
Telefon (07) *82 12 22

LEMVIG FISKEAUKTION
Statsautoriseret
v. P. Trillingsgaard
Telefoner: (07)
Hallen 82 03 35 . Kontor 82 06 13 . Privat 82 05 04

LEMVIG VODBINDERI
VIGGO JEPPESEN . TLF. (07) 82 06 03
Al slags vod og trawl leveres omgående

VESTJYSK SPORTSMAGASIN
Vestergade 19 . Lemvig . Tlf. (07) 82 11 63
ALT TIL JAGT, FISKERI OG CAMPING

LEMVIG TRÆLASTHANDEL

BRDR. SKOU
Telefon (07) *82 13 66
TRÆLAST OG BYGNINGSARTIKLER
CEMENTVARER . BETON . MØRTEL

H. P. PETERSENS BAADEVÆRFT
Dyrehaven . Nyborg . Tlf. (09) 31 06 58

NORDVESTBANK

– gør noget for pengene

Lemvig . Thyborøn . Harboøre

Strandinger og forlis...

Netop som vor blad går i trykken, får vi en bog tilsendt fra Høst & Søns Forlag, en bog, der vil interessere alle redningsmænd. Bogen hedder *Strandinger og forlis*, og den er på 66 sider i smukt udstyr.

Det er marinemaleren og tegneren Andreas Laursen, der har skrevet og tegnet bogen. Andreas Laursen vil være kendt for den række af maritimt historiske bøger om danske skibe fra sejlskibenes tid og fremover, som han har udsendt.

Den nye bog, med det dramatiske emne, fortæller i tegninger og tekst om berømte – eller vel bedre berygtede – forlis, ikke mindst langs Jyllands vestkyst, hvor mange, både danske og udenlandske, skibe gennem tiderne er strandet eller forlist. Men også om danske skibes endeligt på verdenshavene og i vore indre farvande, fortælles der om i bogens tekst og tegninger.

Andreas Laursen, der selv er gammel sømand, har pløjet arkivalierne igennem for præcis at kunne gengive situationerne, så alle detaljer er korrekte. Det er denne præcision i gengivelserne, der gør, at Andreas Laursens bøger om skibe – hvadenten skibene er i havsnød eller ikke – bliver til dokumentarisk materiale.

Bogen om strandinger og forlis, strækker sig fra sejlskibstiden frem til den anden verdenskrig og tiden efter. Ved siden af at være en bog om skibe, giver den også træk af redningsvæsenet gennem tiderne.

Holger Munchaus Petersen søger kontakt med folk med særlig viden og/eller personlige erfaringer med Esbjerg-skibe og søfart fra Esbjergområdet. Formål: at samle materiale til igangværende arbejde om Esbjerg. Adresse: Frankrigsgade 76, 2300 Kbh. S, tlf. (01) 59 53 95.

Museumsinspektør Hanne Poulsen efterlyser skibsportrætter af Jacob Petersen i privateje. Henvendelse: Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, 3000 Helsingør.

Anders Monrad Møller efterlyser marinebilleder, fortrinsvis oliemalerier af Hans Emil Rasmussen Falcon, (1871-1960) signeret enten H. R. Falcon eller H. F. (alcon). Formål: fotografering til privat brug. Adresse: Grønnemose Allé 18, 2400 NV, tlf. (01) 69 05 59.

Er der nyt fra din station, nyt om begivenheder eller kammerater, send da en meddelelse til bladet.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

HIRTSHALS
HANS SVENDSENS
SKIBSBYGGERI
Alt i nybygninger
samt reparationer
Hirtshals . Tlf. (08) *94 17 77

A/S HIRTSHALS FRYSE- & KØLEHUS
HIRTSHALS ISVÆRK
Telefon (08) 94 10 70

AKTIESELSKABET
VENDELBOBANKEN
HIRTSHALS AFDELING
Tlf. (08) *94 11 11

HIRTSHALS SØMANDSHJEM
Telefon (08) *94 19 44
God borgerlig middag . Pæne værelser
Bestyrer Holger Nielsen

CHR. JEPSEN
Tlf. (08) 94 10 39 - 94 13 40
Alltid 1. kl.s kød og pålæg

LEVORSEN & JØRGENSEN
LYS . KRAFT . SKIBSINSTALLATION
Telefon (08) *94 10 11
Betjening dag og nat

HIRTSHALS FISKEAUKTION
STATSAUTORISERET . v. CHR. BERG
Telefon (08) *94 12 33 . Privat (08) 94 13 16
Telegramadresse: »Fiskeauktionen«

»TIDSSKRIFT FOR REDNINGSVÆSEN«
Ansvarshavende redaktør:
H. Ingemann
Rindum Kirkeby . 6950 Ringkøbing . Tlf. (07) 32 07 22
til kl. 14. Derefter 32 05 63.

Forretningsfører og ekspedition:
Bogtrykker Gadgaard Nielsen
Vasen 3-5 . 7620 Lemvig . Tlf. (07) *82 15 00

»Foreningen af danske Redningsmænd«
Hovedbestyrelse:
Formand: **O. Wenzel Rasmussen**
Havnevej 223 . 8500 Grenå . Tlf. (06) 32 13 37
Næstformand: **P. Munk Pedersen**
Vesterhavsgade 123 . Nr. Vorupør . 7700 Thisted
Tlf. (07) 93 80 04
Kasserer: **Robert Iversen**
Vesterhavsgade 121 . 7680 Thyborøn . Tlf. (07) 83 13 23
Søren Sørensen
Fiskebrogade 5 . 6700 Esbjerg . Tlf. (05) 12 91 89
Niels Peder Nielsen
Mosedsvej 25 . Listed . 3740 Svaneke . Tlf. (03) 99 63 08
Helmer Nielsen
Thorup Strand . 9690 Fjerritslev . Tlf. (08) 22 54 07
Martin Sørensen
Højvangen 15 . 9850 Hirtshals . Tlf. (08) 94 18 82

SKAGEN
SKAGENS FISKEAUKTION
Statsautoriseret
v. Aage Geisnæs . Telegramadr.: Fiskeauktion
Tlf.: Kontor (08) *44 12 00 . Privat (08) 44 10 29

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning
Telefon (08) 44 12 77 (2 lln.)

KARSTENSENS SKIBSVÆRFT
Skibs- og bådbyggeri
Telefon (08) *44 13 11

OSCAR SKOUGAARD
Aut. installatør
SKAGEN . TELEFON (08) 44 13 45

Aktieselskabet
SKAGEN ISVÆRK
Skagen . Telefon (08) 44 15 38

THISTED
MINDESMÆRKER
BRDR. JENSEN . STEN- OG BILLEDHUGGERI
Thisted . Telefon (07) 92 00 94

SØRENSENS
Herremagasin MIDT I
BYENS HJERTE
TORVEGADE 1 . TELEFON 400 THISTED

Marsø
Støbegods

SPAREKASSEN sds

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

ESBJERG
C. M. NØRSKOV LAURSEN
MASKINFABRIK I/S . Tlf. (05) *12 60 00
Dæksmaskineri spec. for fiskefartøjer

N. P. Jensen & Søn . Skibs- og bådbyggeri
NY HAVN
Telefon (05) *12 05 55 . Privat 12 82 63
Anbefales med såvel nybygning
som reparation

SEJLMAGER
BRØDRENE MATHIASSEN
(H. Mathiasen)
NY HAVN
Tlf. kontor og lager (05) 12 00 47 . Privat 15 02 12

LEDIG

HANS AA & SØNNER
Sejlmagere
NY HAVN . ESBJERG . TELEFON (05) *12 32 88

ROUST & NIELSEN
MASKINVÆRKSTED
NY HAVN . TLF. (05) 12 03 87

ESBJERG FISKEAUKTION
Statsautoriseret
Indehaver: AAGE ANDERSEN
Telefon (05) 12 05 11 . Privat (05) 12 01 30

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise
Grundlagt 1833
Kvæsthusgade 1 . København K
Tlf. (01) 15 51 95 . Udenfor kontortid (01) 15 51 75
Telegramadresse: Svitzersalvage

RAUN BYBERGS SKIBSBYGGERI A/S
Esbjerg . Telefon (05) *12 53 99
NYBYGNINGER . REPARATIONER . SMEDIE

Esbjerg Skibsværft
v. Andersen, Jensen og Hagde
Telefon (05) 12 68 77 - 12 33 95

ALT I NYBYGNINGER OG REPARATIONER

Lus 54

Hvide Sande Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Henning Værne
Telefon (07) 31 10 89

Hanstholm Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Ib Holm Sørensen
Telefon (07) 96 11 86

Thorsminde Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Harald Winkel
Telefon (07) 49 51 23

SEJL TIL BORNHOLM

med BORNHOLMSTRAFIKKEN
»Bornholm«, »Kongedybet«,
»Hammershus« og »Rotna«

Daglig afgang fra København kl. 23.55
Daglig afgang fra Rønne kl. 23.00

I sommersæsonen tillige dagture flere af
ugens dage. Hver dag gennemgående for-
bindelser via Sverige.

BORNHOLMSTRAFIKKEN

LEMVIG TANDTEKNIK

Holmstrup & Madsen
eksam. tandtekniker
ALT I MODERNE TEKNIK
Torvet 1 . Tlf. (07) 82 02 45

KØB

DANSK

ESBJERG**TOVVÆRKSFABRIK A/S**

Telefon (05) *12 40 00

Snorrevodstromler?

Så
GRENAA
STUNT
MACHINE

Lad os tage slæbet !!

Grenaa Smedle og Maskinfabrik A/S
Tlf. (06) 32 08 77

THYLANDS BANK

HURUP

BEDSTED . HØRDUM . KOLDBY
VESTERVIG

SKAARUP & SALSKOV

Smede- og maskinværksted
Thyborøn . Tlf. (07) 83 10 61

Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

Thyborøn . Tlf. (07) *83 12 44

Thyborøn Fiskeauktion

Statsautoriseret
v. Jens Steen
Telefon (07) *83 14 11

LEMVIG BIBLIOTEK
1976

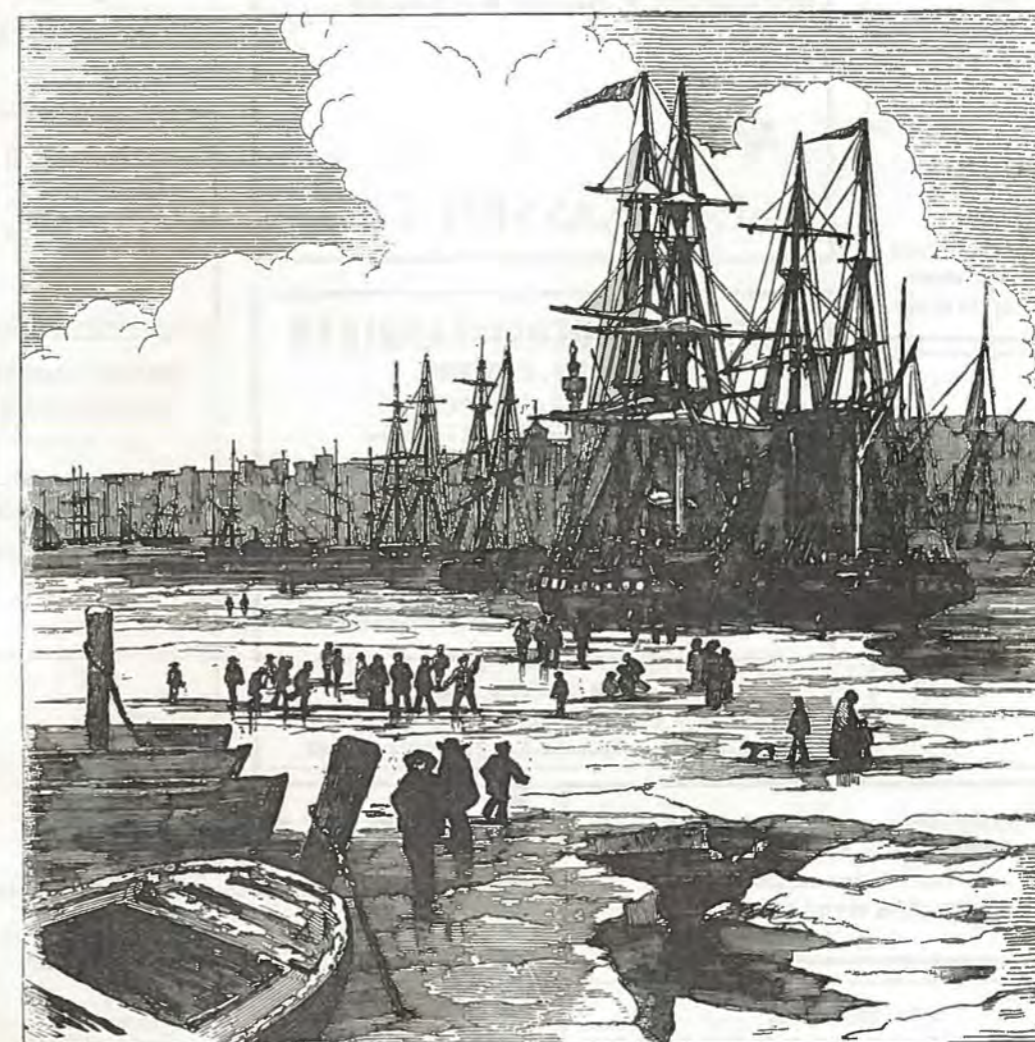

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

NR. 5

DECEMBER 1976

43. ÅRG

Themsen ved juletid 1855 - Fra bogen »Sejlskibe og sømænd«

REJS MED D. F. D. S.
DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB

Gadgaard Nielsen · Lemvig

Bogtryk · Offset · Tlf. (07) *82 15 00

Papir en gros · Kontorforsyning · Tlf. (07) *82 17 11

LEDIG	<p>MODERNE • AKTIV • VENLIG</p> <p>SPAREKASSEN THY</p>	<p>Dampskibsselskabet TORM København</p>
<p>Marketenderiet »NY HAVN« ESBJERG Indeh. Svend Jørgensen Kaffe og smørrebrød Telefon (05) *12 82 88</p>	<p>ANDELS-SILDEOLIEFABRIKEN NY HAVN · ESBJERG SILDEOLIE – EKSPORT SILDEMELE – PRODUKT »999« TLF. (05) *12 09 99 TELEGR.-ADR.: ANSILD</p>	<p>J. GRUMSEN MASKINFABRIK Tlf. (05) *12 54 22 ESBJERG</p>
LEDIG	<p>DANMARKS HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE Uafhængigt ugeblad for udenrigshandel og shipping Abonnement: 20 kr. årlig. Bestilles på ethvert posthus samt på ekspeditionen Artillerivej 40 B · København S · Tlf. (01-27) AStA 782</p>	<p>JØRGEN HANSENS SKIBSSMEDIE v. K. Nielsen Morsøgade 11 · Esbjerg Telefon (05) 12 12 33</p>
<p>HANSTHOLM SØMANDSHJEM Cafeteria · Restauration Nye, moderne værelser Tlf. (07 96 41 11) lokal 145</p>	<p>VIKINGEN Havets, havnens, handelens og hjemmets ill. magasin Skandinaviens største, mest læseværdige og rigt illustrerede maritime magasin Abonnement: 26,70 kr. årlig Udkommer hver anden måned: 1. jan., 1. marts, 1. maj, 1. juli, 1. sept. og 1. nov. Kontorer: Christiansborggade 1 · 1558 København V</p>	LEDIG
<p>AKTIESELSKABET DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI</p>	<p>Esbjerg Vestjysk Krystal Isværk ^{Å/S} Tlf. (05) 12 00 66</p>	

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 5

December 1976

43. årg.

Julens budskab

Ingen af vore kirkelige højtider forberedes og fejres med så stor en forventning og glæde som julen. Den er mere end nogen fest „hver en alders glæde“. (Ludvig Bødtcher). Den er ikke blot i særlig grad børnenes fest, denne Jesusbarnets fest. Når julen stadig har så stor en plads i menneskers sind uanset alder, skyldes det vel navnlig barndoms minderne og de traditioner, der er knyttet til den. Julens budskab, at Gud åbenbarede sin kærlighed til os ved at give os Jesus Kristus til frelse, er så enkelt og letfatteligt, at enhver må påvirkes af dette under, der danner indgangen til kristendommen.

Selve tidspunktet for fejringen af julen – midt i vinterens mørke og kulde – er så oplagt en modsætning til julens budskab om lys og varme, så billederne melder sig af sig selv. „Himlens lys kom i dig til Jord, skinner til ny oplysning stor. Godt kan vi nu ved nattetid kende som børn vor fader blid. O, Gud ske lov!“ Det er kærlighedens og lysets fest – det er forventningen ud fra den spæde begyndelse, at det går imod lysere dage – ja, mod en sommer. Lyset vil sejre over mørket – ikke blot i naturen, men i Guds rige – det er vort håb. Det allerstørste, der er sket her på Jord, begyndte under meget små og fattige omgivelser – det begyndte i en stald og fortsattes i en uanselig flække, Nazaret. „Det fremtrådte i et menneske ligesom andre mennesker, et fattigt, ringeagtet, misforstået og forfulgt menneske, og det endte med en forsmædelig død“.

Hvordan er det dog gået til, at dette er den begivenhed, hvorefter vi daterer vor tidsregning? Ja, at verden er blevet en anden og menneskelivet et andet på grund af Jesu fødsel, hans død og opstandelse. Vi ved jo kun om det fra en bog, skrevet af mennesker, der var hans disciple og ikke noget særligt på nogen måde, og forkyndt i snart 2000 år af ingenlunde fuldkomne mennesker. Er det virkelig sandheden selv om Gud og hans forhold til os, der kommer til os på den måde? Er det virkelig Gud, vi møder på den vej? Sagde ikke allerede en af hans vordende disciple, Natanael: Kan noget godt være fra Nazaret? Kunne man vente noget godt og stort fra en latterlig lille by i en afkrog af verden? Disciplen, Filip, havde ikke andet svar end: Kom og se! Og da han kom og så og hørte, blev han hos Jesus. Det hedder nu som dengang: Kom og se! Det viser hen til den vej, der fører derhen, hvor svaret er – dér, hvor den personlige overbevisning bliver til. Kom og hør og du skal se, at denne er i sandhed ikke blot verdens, men din frelser.

„Kom, lad os gå med stille sind
som hyrderne til barnet ind,
med glædestårer takke Gud
for miskundhed og nådebud!“

Glædelig jul i hjem og kirke ønskes alle.

A. C. Huus
Hvide Sande

Turde leve op til det høje motto, som redningsmændene har...

Stille og enkelt begyndte mindehøjtideligheden i den lille Nr. Lyngvig Kirke, den 9. december. Den samme aften for 25 år siden var det netop begyndt at gå op for borgerne i Hvide Sande, at hjem iblandt dem havde mistet familie-faderen. Fem redningsmænd mistede livet, da redningsbåden kæntrerede. Her 25 år efter var kirken fyldt af folk fra klitten. I den selvsamme time, da mange af dem katastrofenatten kæmpede på stranden for deres kammeraters liv for 25 år siden.

Medlem af fiskeriforeningens bestyrelse, Andreas Thygesen, bar foreningens fane ind. Og dermed startede mindehøjtideligheden. Han blev fulgt af Lauge Iversen, barnebarn af én af de fem omkomne redningsmænd, Thyge A. Thygesen.

Pastor A. C. Huus, Hvide Sande, havde valgt at tale ud fra Johs. Åbenbaring 21,1: „Og jeg så en ny Himmels og en ny Jord; thi den første Himmels og den første Jord var forsvundet, og Havet var ikke mere“.

Efter 25 års forløb, har det vist sig, at de mange ord om, at denne ulykke aldrig vil blive glemt, hverken i Hvide Sande eller inde i landet, de har holdt stik. Fhv. fiskeriminister Chr. Christiansen udtalte ved mindehøjtideligheden dengang: Den indsats, redningsmandskabet fra Hvide Sande udøvede, er al anerkendelse værdig. Og jeg tror aldrig, den vil blive glemt her i Hvide Sande eller i det ganske land.

Og Folketingets formand, Gustav Pedersen, sagde i Folketinget, at de fem redningsfolk satte livet til, mens de tjente Danmarks sag.

En skare var mødt op ved mindestenen i Hvide Sande, hvor fiskeriforeningsformand Finn Bachs nedlagde en krans. Og man fulgte med til Nr. Lyngvig Kirkegård, hvor opsynsmand Chr. Thomsen og bådformand Chr. Mose Enevoldsen nedlagde kranse ved mindestenen der.
Foto: Kjeld Arne Hansen.

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. opsynsmand Otto C. Mønsted, tidligere redningsstation Stevns, er død den 8. november. O. C. Mønsted var født den 15. december 1887, ansat ved redningsvæsenet den 1. december 1948 og afskediget den 31. juli 1957.

Fhv. bådmand Hjalmar Kristensen, tidligere redningsstation Vester Agger, er død den 10. november. H. Kristensen var født den 19. september 1907, ansat den 1. juni 1935 og afskediget den 30. juni 1961.

Fhv. bådformand Anders Kr. Jensen, tidligere redningsstation Alebæk, er død den 24. november. A. K. Jensen var født den 17. januar 1887, ansat ved redningsvæsenet den 1. februar 1916 og afskediget den 30. september 1952.

Fhv. bådmand Jens Chr. Pedersen Gammelgaard, tidligere redningsstation Vedersø, er død den 10. november. J. C. P. Gammelgaard var født den 9. maj 1887, ansat ved redningsvæsenet den 1. oktober 1915 og afskediget den 30. september 1948.

85 år

Fhv. bådmand Ch. H. Hede, tidligere redningsstation Klitmøller, fyldte 85 år den 7. december.

Fhv. bådformand J. S. Kristensen, redningsstation Hvide Sande, fylder 85 år den 31. december.

70 år

Fhv. bådmand J. Røge, redningsstation Torup Strand, fyldte 70 år den 8. december.

65 år

Fhv. opsynsmand G. Damgaard, tidligere redningsstation Løkken, fyldte 65 år den 9. december.

Fhv. betjeningsmand I. Ch. M. Rauhe, tidligere redningsstation Bjerregaard, fyldte 65 år den 7. december.

Fhv. opsynsmand S. E. Andersen, tidligere redningsstation Nymindegab, fylder 65 år den 25. december.

60 år

Fhv. bådmand S. C. Andreassen, tidligere redningsstation Gl. Skagen, fyldte 60 år den 12. december.

Fhv. bådformand S. G. Jensen, redningsstation Thorsminde, fyldte 60 år den 16. december.

Fhv. betjeningsmand C. Ch. Østergaard, tidligere redningsstation Blaavand, fylder 60 år den 25. december.

Fhv. bådmand N. P. Christensen, tidligere redningsstation Stenbjerg, fylder 60 år den 27. december.

Fhv. bådmand P. Ch. Odder, tidligere redningsstation Klitmøller, fylder 60 år den 22. december.

Ansættelser

Bådmand på prøve C. H. Kjeldgaard, redningsstation Nekse, er fast ansat samme sted fra 1. december 1976.

Fiskeskipper B. Stenrøjl Kristensen er ansat som bådmand på prøve ved redningsstation Rømhø den 1. december 1976.

Der blev også sagt til enkerne: I skal ikke blive glemte. Det var Otto Heide, der brugte dette ord, som også er brugt om Sønderjylland. Det blev omgående til handling fra læge J. Josephens side, idet han udsendte en appel til den danske befolkning om støtte, idet det blev pointeret, at de omkomne redningsmænd kæmpede i oprørt hav på Danmarks vegne for at yde nødstedte udlændinge hjælp, og at de alle var forsørgere. Resultatet blev enestående. Fra hele landet blev der indsamlet i alt 575.000 kr.

Hvorfor må den ulykke ikke gå i glemmebogen, spurgte Ole Kühnel Karen Thomsen i en radio-udsendelse. Og vi må svare med hende, der fik sin mand, Chr. Thomsen, tilbage i live: Det går aldrig i glemmebogen. Man kan ikke glemme, hvad man følte, de mange børn, der stod uden deres far.

Nej, for dem, der oplevede den frygtelige nat og hvad derpå fulgte ved begravelsen og mindehøjtideligheden, vil det blive stående så levende, som var det sket for ganske kort tid siden. Indtrykkene var for stærke, sorgen og savnet så stort, at ulykken aldrig kan glemmes. Den blev en milepæl i Hvide Sandes historie.

Her på Klitten sagde man i gammel tid, når havbådene blev sat ud fra stranden: Gå i Guds navn da! Den gerning, der blev øvet af de otte redningsmænd (tre overlevende) var af en sådan art, at den har noget at sige efterslægten. De otte uforfærdede redningsmænd gik pligtro ud, da der blev kaldt på dem. De var i dette øjeblik 100 pct. redningsmænd, der ikke

tænkte på deres egen sikkerhed. Det var næstens liv, det gjaldt. Dette er det store, at de var levende mennesker, der ikke var sig selv nok. For dem var tilværelsen ikke så overkommeliggjort, at de kunne undvære Gud og mennesket.

De otte mænd, der gik ud, viste i gerning, at de turde leve op til det høje motto, som redningsmændene har for deres gerning: Ingen har større kærlighed, end den, der sætter sit liv ind for at redde andre. Det er en let omskrivning af Bibelens ord: Større kærlighed har ingen, end den der sætter livet til for sine venner. For redningsmanden gives der ikke andre mennesker end medmennesker. Hans gerning er at tjene andre, uden at spørge om ven eller fjende, om han er værd at hjælpe eller ej.

25 år er gået, og trods en helt moderne selvrejsende redningsbåd, har mandskabet flere gange erfaret, at det er lykkedes at redde mennesker i en for dem at se umulig situation. Fordi Gud lod det lykkes. Som opsynsmand Chr. Thomsen har sagt det: Vorherre råder endnu. Ham må vi slå vor lid til. Gjorde vi ikke det, kunne vi ikke have med det at gøre.

Redningsfolkene ved, at de kan lægge deres hånd i en større hånd. Og jeg kan sige med Karen Thomsens ord: Gud er med – også når det ikke lykkes.

Til gudstjenesten var valgt følgende salmer: „Min sjæl, du Herren love“, „Gud skal alting mage“, og til slut „Alt står i Gud Faders hånd“. Salmen, der også blev sunget i kirken for 25 år siden.

Modig indsats ved Skagen af uforfærdede redningsmænd

Den 20. januar 1876 om morgenen kl. 8, anmeldtes til lederen af Gl. Skagen redningsstation, at et skib var strandet ca. 3/4 mil vest for Gl. Skagen.

Det blæste en WSW-storm med regntykning.

Redningsmandskabet og transporthestene gav efter tilsigelse meget hurtigt møde, og kl. 8.30 afgik man med raketapparaterne, mens roredningsbåden kom bag-efter. Ved ankomsten til strandingsstedet sås skibet liggende halvt kæntræt på indersiden af 2. revle, hvor brodsørerne stadig slog over det, og seks mand sad fastsurret i rigningen.

Så snart raketapparaterne var aflæssede sendte opsynsmanden uopholdelig hestene og mandskabet tilbage for at fremskynde redningsbådens transport, mens han selv, med assistance af en del tilstedeværende fiskere, betjente raketapparatet. Der affyredes en raket, hvis line faldt over fløjkapen på stormasten, hvor der sad to mand i salingen, men ingen af dem var i stand til at entre op efter linen, og kort efter blæste den fri i læ af skibet.

En anden raket affyredes, og denne gang faldt linen over mærseråen og opfangedes straks af de i mærset og bramsalinen siddende fire mand. Stjertblokken med line blev stukket på, og de ombordværende begyndte at hale ud, men det viste sig snart at være umuligt for dem, på grund af den hårde østløbende strøm.

Redningsbåden kom nu og blev kørt et godt stykke vest for strandingsstedet for at have tilstrækkeligt drivrum, og den sattes i søen dér, bemandet med hele sin faste besætning, 12 mand. Søen gik meget høj, men efter en anstrengende roning lykkedes det dog at komme ud i nærheden af skibet, hvor båden ankeredes op for begge ankerdræg.

Skibet var nu helt kæntræt og lå med masterne langs vandet, disse dukkede stadig op og ned, så det var forbundet med stor livsfare at komme i sådan forbindelse med vraget, at der kunne reddes de i mærsene siddende folk.

Redningsbåden kom ved forsøgene således en gang ind under rigningen, og hvis det ikke var lykkedes at kappe løs, ville redningsbåden være gået under.

Det lykkedes til sidst at få kastet liner og kaste-dræg hen til de skibbrudne, og endelig efter store farer og anstrengelser, at få tre mand ned i redningsbåden.

I fokkevantet sad endnu en mand, som var så forkommen, at han slet ikke kunne gribe de tilkastede liner. Bådmanden Christian Rasmussen vovede sig med en line ned til ham. Efter store anstrengelser og under øjensynlig livsfare i den stærke brænding, som stadig slog over ham, fik han manden kappet løs fra rigningen og anbragt to liner på ham, hvorved han halede ind i redningsbåden. Men desværre var livet næsten udslugt, da han kom ind, og under transporten til kvarter døde han.

Under dette redningsarbejde, der tog 1 1/2 time, var de to mand, som opholdt sig i stortoppen, skyllet bort og omkommen. Da redningsbåden ikke kunne komme dem nærmere, forinden redningen var fuldbragt af de i fokkerigningen siddende, var der ofte tilkastet de to mand liner, men mændene var så forkomne, at de slet ikke tog efter dem.

Ankertovet kappedes, og redningsbåden holdt til land, som heldigvis nåedes kl. 11.30 formiddag.

Det strandede skib var skonnert „Haabet“ af Rønne, på rejse fra Burt Island til hjemstedet med kul.

For dette vanskelige og dygtigt udførte redningsforetagende modtog mandskabet ekstrabelønning, og bådmand Christian Rasmussen tildeltes Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Christian Rasmussen – broder til den lige så kendte redningsbådsformand Jens Rasmussen – blev ansat som bådmand ved Gl. Skagen redningsstation den 1. april 1869. Hans navn vil altid stå med hæder, for det mod, han udviste. Allerede før han kom i Redningsvæsenets tjeneste, gjorde han sig bemærket, og i 1866 fik den da 24-årige mand „Medaljen for druknede redning“ samt en russisk redningsmedalje for sin heltemodige optræden ved den russiske „Peter og Sophie“s stranding. Af beretningen om skonnerten „Haabet“s stranding vil det ses, hvorledes han blev belønnet med Dannebrogskorset, ligesom han modtog hædersbevisninger fra „Den danske skibsførerforening“ og „Foreningen til søfartens fremme“. Den 1. oktober 1906 tog han sin afsked p. g. a. alder og svagelighed, og blev da dekoreret med Fertjenstmedaljen i sølv. Tidligere havde han fået Redningsvæsenets jubilæumsmedalje i sølv.

I sin 37-årige virksomhed havde han deltaget i redningen af 414 skibbrudne.

Chr. Rasmussen døde den 24. marts 1909 og ligger begravet på Gl. Skagens kirkegård.

Soren Lauritzen

Af „Fhv. farmer Christian Mumme Bondo og hustru, Christiane, f. Hartmann's legat“ vil der den 7. marts 1977 kunne uddeles nogle portioner til værdige trængende fiskere, ansatte eller forhen ansatte, under redningsvæsenet i Nørrejylland, og deres enker samt uforsørgede børn. Ansøgningsskema vil blive tilsendt efter henvendelse til legatbestyrelsens formand, cand. jur. Henrik Fog, Hans Jensens Vej 32, 2900 Hellerup, til hvem skemaet må tilbagesendes i udfyldt stand inden den 15. januar 1977.

Den danske redningsmand . . .

I Ringkjøbing Amts Dagblad skrev Chefredaktør H. Ingemann, den 9. december, 25-års dagen for redningsbådsulykken i Hvide Sande, følgende lederartikel:

Den danske kystredningstjeneste har på det sidste gennemgået en strukturændring, en rationalisering og en modernisering. Antallet af redningsstationer er på det nærmeste halveret, og mange stationer har fået nyt udstyr.

Redningsmændenes antal er også blevet mindre. Men vi har fortsat vore redningsmænd, og de er fortsat klar til udrykning, klar til med livet som indsats at tage ud for at hjælpe andre, der er i nød.

Hjælpe andre. Det var det, man ville i Hvide Sande hin mørke decemberaften for 25 år siden. Et hollandsk skib sendte raketter op for at få hjælp, og redningsmændene tog ud i storm og mørke. Kom frem til skibet og fik at vide, at man ikke var i nød. Redningsbåden vendte om, men kæntruede og fik bunden i vejret. Fem redningsmænd mistede livet, tre blev reddet.

Det tænker man på i dag, ved kranselægning og ved mindegudstjeneste. Man mindes folkene, der satte livet til, de efterladte, heriblandt 20 børn, der blev faderløse, mindes håndslaget fra hele landet, der gav sig udtryk i en hjælpefond. Ja, tankerne er mange. Navne som A. C. Huus og J. P. Josephsen melder sig også, mænd, der i nøden blev knyttet nærmere til en befolkning.

Op medens man samles i kirken, vil en redningsbåd ligge vippende i havnen i Hvide Sande. En ny båd, der ikke kan vende bunden i vejret, for den er selvrejsende, som også båden i Thyborøn er det. Moderne redningsbåde til 3 mill. kr. pr. styk. Udstyret er det bedste. Det er mandskabet også. Redningsmanden, der mistede sin broder ved ulykken, fører redningsbåden, en af de reddede har gennem de forløbne år fortsat sin tjeneste i redningsvæsenet og er nu stationsleder, alle i redningsbåden er præget af pligt, opofrelse og næstekærlighed. Parat til at hjælpe andre med livet som indsats og uden økonomisk vinding. Sådan er redningsmanden i Hvide Sande. Sådan er alle redningsmænd ved vore kyster. Det tænkes der også på i dag.

Skoleskibet »Danmark«, hvor drengene bliver mænd

I bogen „Mænd af drenge“ fra Lademann gives for første gang en samlet, illustreret beretning om skoleskibet „Danmark“, dets historie, og hvad der egentlig sker om bord, når skibet sætter kurs mod fremmede havne.

Siden skoleskibet blev bygget, i 1932, stilles med mellemrum spørgsmålet: Er det virkelig tidssvarende

og nødvendigt med en sejskibuddannelse af unge søfolk, når de aldrig siden kommer til at virke i et sådant fartøj? Spørgsmålet om „Danmark“s nytte som led i navigatøruddannelsen er imidlertid ikke ensidigt forbundet med skibets sejlføring. Om bord foregår en målrettet, tidssvarende undervisning, og det er blandt andet den, der gøres rede for i den smukke bog.

Historien om skoleskibet kunne skrives på mange måder – fra overstrømmende romantisk til det enkle dagbogsreferat. Jørgen D. Simonsen har valgt en journalistisk nøgtern stil med facts om skib, mennesker og begivenheder, og han har haft grafiker Per Bøgh som en lige så usentimental makker. Bøgh står for over 200 farvelagte tegninger, der beskriver skibets opbygning, rigningens funktion og betydning for sejlføringen, navigationens mysterier og alle de ting, der hører til det daglige liv om bord.

Der er blevet en ikke blot meget smuk, men også en virkelig spændende bog ud af makkerskabet. Den vil blive modtaget med begejstring af de tusinder af mænd, der har fået deres første uddannelse om bord. Og den vil interessere og glæde alle de, for hvem der ikke eksisterer andre rigtige skibe end dem med sejl.

Dansk-norske søfolk byggede i 1811 skib af suppeben

Suppeben er det væsentligste byggemateriale, der er anvendt til en model af et lineskib, som Orlogsmuseet i København har fået foræret.

Det imponerende stykke fint detaljerede arbejde blev lavet af tilfangetagne dansk-norske søfolk i 1811.

Forhistorien, som Berlingske Tidende fortæller, er følgende:

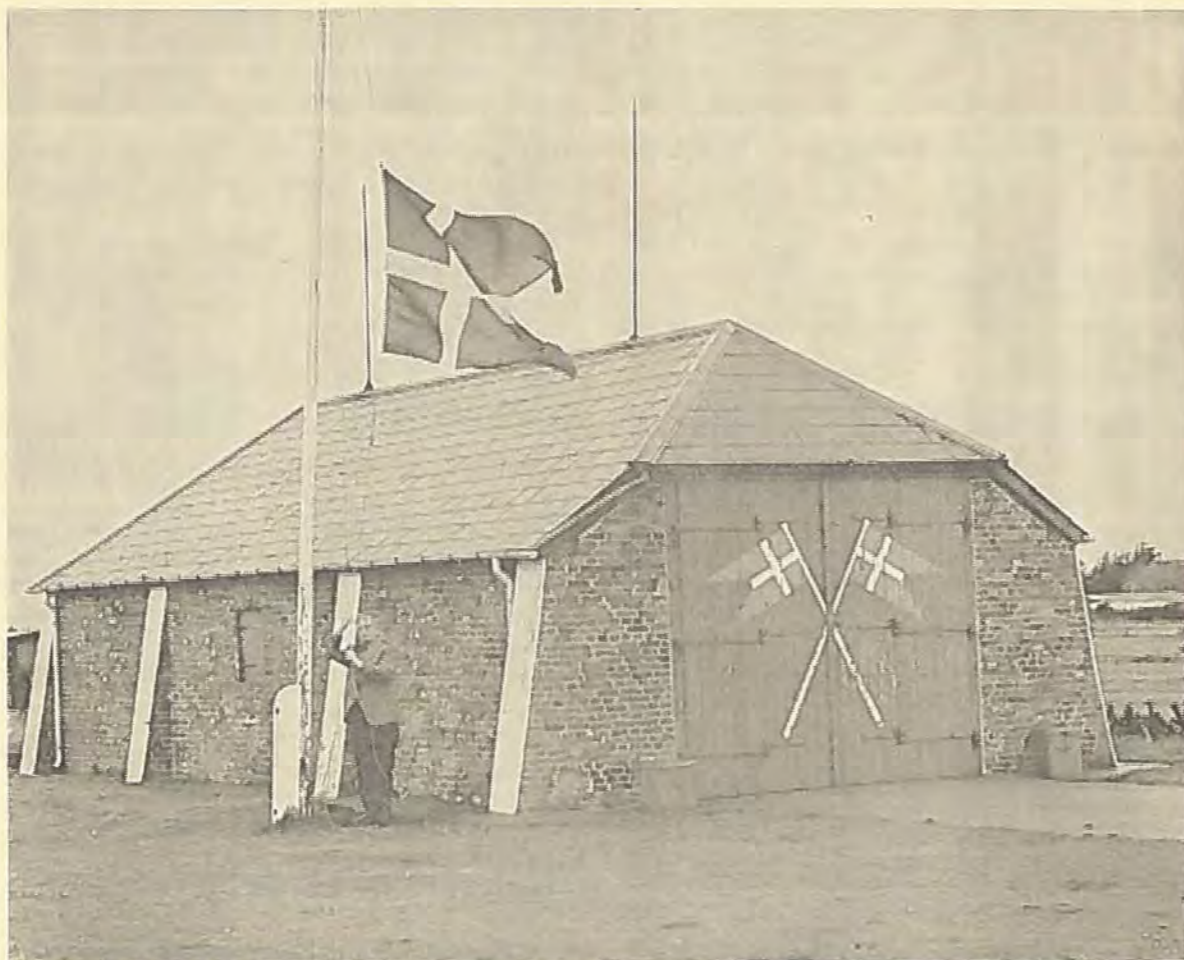
England besatte i 1807 Danmark-Norge. På samme tidspunkt beslaglagde englænderne danske og norske skibe i engelske havne. Besætningerne blev internert i gamle, oplagte orlogsskibe. En tilsvarende skæbne overgik dansk-norske skibe og søfolk, som blev opbragt af englænderne på verdenshavene. Interneringen skulle vare til 1814.

Den norske præst Ulrik Frederik Rosing var imidlertid kommet til den dansk-norske kirke i London i 1801. Han ydede i årene 1807 til 1814 en betydelig indsats for de tilfangetagne søfolk.

Udover at besøge fangerne og holde gudstjenester for dem fik han etableret korrespondance til hjemlandet og satte tillige søfolkene i gang med forskellige hobbyarbejder, som han sørgede for blev solgt i England.

Taknemmelige over Rosings indsats forærede søfolkene – i 1811 – foruden forskellige andre hobbyarbejder – suppebensmodellen af lineskibet til ham.

Siden hen er modellen gået i arv i familien, og det er præsten Rosings tipoldebarn, læge E. Rosing, Christianshavn, som nu har fundet det rigtigt at få den sjældne benmodel ind i Orlogsmuseets samling.

I 1975 startede en strukturændring, rationalisering og modernisering for den danske kystredningstjeneste. Antallet af redningsstationer blev halveret, og vi er også færre redningsmænd i dag end tidligere. Dette billede er taget af fotograf Poul Just, der døde i det forløbne år. Han sendte det til bladet kort tid før sin død, fordi det viser en typisk situation for redningsvæsenet i rationaliseringens tid. Billedet er fra Rindby på Fano og viser opsynsmand Ejler Sørensen, der 1. juledag 1975 stryger flaget ved redningsstationen for sidste gang.

70 årsdag for en dramatisk strandning ved Agger

Den 11. januar 1907 om morgenen, kl. 8.45, modtoges, gennem telefonen, meddelelse fra alarmeringshuset ved Trædholmen, at der var strandet et dampskib nord for Lodbjerg fyr, og samtidig modtoges meddelelse fra redningsstation Lyngby, at man derfra var undervejs til strandingen med raketapparater.

Ved redningsstation Vester-Agger, var mandskab og transporttjeneste straks blevet tilsagt til hurtigt møde, og apparaterne blev ført til strandingsstedet på Tolbøl strand 1½ mil nord for stationen, hvor man ankom kl. 11. Raketapparaterne fra Lyngby var allerede kommet kl. 9, og da skibets afstand fra land, var ca. 500 alen, ville man forsøge at opnå forbindelse dermed. De to først affyrede redningsraketter nåede

ikke ud, hvilket derimod var tilfældet med den tredje, der lagde linen over skibet, og den sædvanlige forbindelse blev derefter hurtigt etableret. Ved udhalingen af redningstrossen, hvoraf to måtte sammenføjes på grund af den store afstand, blev udhalingslinen uklart af trossen, og for at få den klaret, måtte denne hales tot, men herved sprængtes forbindelseskløerne og surringen. Da der kun var medført to trosser, blev der, fra alarmeringshuset på Ørum strand, telefoneret til stationen Hedegaardene om at komme til stede med trosser.

Imidlertid var Vester-Agger redningsbåd kommet til stede, og den sattes ud et stykke til luvart af skibet, men den førtes af strømmen og søen langt i læ af dette, og måtte landsættes. Båden pålæssedes igen og kørtes nord efter et stykke længere til luvart og gik derpå ud, men endskønt der blev arbejdet med ihærdighed fra mandskabets side, og adskillige årer brækkede, var det umuligt at arbejde sig gennem revle-

broddet. Båden førtes igen i læ, og måtte landsættes.

Mandskabet var nu så forkommen og medtaget, at opsynsmanden så sig nødsaget til at lade forsøgene indstille noget. En vogn blev sendt hjem for at hente tørt tøj til mandskabet, der alle var gennemblødt og havde mistet hovedbedækningen.

Redningstrosserne ankom da fra Hedegaardene og halede ud til det strandede skib, men det var vanskeligt at holde linerne klar med den store afstand og i den hårde strøm.

Redningsstolen halede ud til skibet, og én af besætningen gik i den, men da han var kommet noget over halvvejen ind efter, blev han af en brodsø kastet af stolen, og fra land så man ham klamre sig fast til den tykke trosse. Redningsstolen halede ud til manden, der fik tag i den og slæbtes til land. Men da redningsstolen påny blev halet ud til skibet, ville ingen af besætningen gå i den, men gjorde stolen fast til rigningen.

Der blev så atter, da redningsmandskabet havde hvilet sig lidt og fået tørt tøj på, taget fat med redningsbåden, som påny kørtes op til luvart, og der prøvedes på at hale den ud til skibet ved hjælp af redningstrossen.

Efter at båden havde fået flere voldsomme overhalingen lykkedes det at komme ud til skibet og indtage 14 mand af dettes besætning, som heldigt bragtes til land.

Redningsbåden gik straks ud igen, og benyttede ligesom forrige gang redningstrossen, på hvilken fangelinens bugt anbragtes både for og agter. Alle årer lagdes ind, med undtagelse af styreåren, som formanden betjente, og på denne måde lykkedes det igen at hale sig ud til skibet, hvorfra resten af besætningen – 9 mand – indtoges og bragtes i land lige ved mørkets frembrud.

Det strandede skib var dampskibet „Cabral“ af London, på rejse fra Sortehavet til Nyborg og Svendborg med olielager.

Som påskønnelse af redningsmandskabets færd tildeltes der det af regeringen en ekstrabelønning.
S. L.

Den hårde sø foretog en ophugning ganske gratis

Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg har udgivet Arbog 1976, det 35. bind i rækken.

Den indledes med en artikel af museumsinspektør, dr. phil. Henning Henningsen om „Sømandens kogebog“, en kulturhistorisk skildring af de madvarer, som udgjorde daglig kost om bord. Den maritime spiseseddel bød ikke på gastronomiske oplevelser – tværtimod. Men man kan vænne sig til meget. Mange gamle søfolk var så vant til saltmad, at de ikke kunne lide fersk kød. Og de kunne ligefrem få tårer i øjnene, når de tænkte tilbage på de midfaldte beskøjter.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sølv . Guld . Urre
1888
TM 92 12 11 LEMVIG Giro 47239

LEMVIG SKIBSVÆRFT I/S
NYBYGNINGER OG REPARATIONER
P. POULSEN . TLF. (07) 82 02 09

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S
Telefon (07) *82 12 22

LEMVIG FISKEAUKTION
Statsautoriseret
v. P. Trillingsgaard
Telefoner: (07)
Hallen 82 03 35 . Kontor 82 06 13 . Privat 82 05 04

LEMVIG VODBINDERI
VIGGO JEPPESEN . TLF. (07) 82 06 03
Al slags vod og trawl leveres omgående

VESTJYSK SPORTSMAGASIN
Vestergade 19 . Lemvig . Tlf. (07) 82 11 63
ALT TIL JAGT, FISKERI OG CAMPING

LEMVIG TRÆLASTHANDEL
BRDR. SKOU
Telefon (07) *82 13 66
TRÆLAST OG BYGNINGSARTIKLER
CEMENTVARER . BETON . MØRTEL

H. P. PETERSENS BAADEVÆRFT
Dyrehaven . Nyborg . Tlf. (09) 31 06 58

NORDVESTBANK
– gør noget for pengene

Lemvig . Thyborøn . Harboøre

Toldinspektør Robert Svalgaard, Thisted, fortæller om en ganske særlig form for stranding på Thy-kysten. I slutningen af forrige århundrede købte thyboerne træskibe i Norge og lod dem støde på grund for at få tømmer til husbygning og brændsel. Somme tider foretog den hårde sø ophugning og partering ganske gratis. Og skibene var billige. Netop i den periode blev sejlskibene afløst af dampskibe bygget af jern.

Professor, dr. phil. Georg Nørgaard skriver om „Salvator Mundi's ikke tilsigtede forlis i Vestindien i 1729.

Billedbog om sejlskibe og sømænd i forrige århundrede

Billedet på forsiden er fra bogen „Sejlskibe og sømænd i forrige århundrede“, som er udsendt af Chr. Erichsens Forlag. Det er Gunnar Knudsen, Lyngby, der står for bogen, og i den store bog er samlet og fortalt i 323 gamle xylografer. Det er simpelt hen en imponerende bog!

Et xylografi er et træsnit, skåret i hånden ligesom middelalderens træsnit, men i en ny og forbedret teknik, der fremkom i England i forrige århundrede. Den satte billedskæreren, xylografen, i stand til at skære ganske fine linier, fordi han benyttede hårdt træ af buxbom eller pæretræ sammenlimet i store blokke af endetræ, således at træets genstridige åre i længderetningen blev undgået. Desuden arbejdede han med knive, der havde mange parallelle skær, når fladen skulle opdeles i fine skraveringer.

De mange billeder i Gunnar Knudsen's bog er udvalgt mellem mere end 5000 illustrationer fra tidsskrifter og bøger fra mange lande. De er alle skåret om kap med tiden til datidens nyhedstænkning, og med få undtagelser gælder det, at de er reportagebilleder, der har fastholdt en bestemt situation. Der er også et afsnit der hedder stranding.

Glædelig jul, godt nytår

Med tak for året, der nu går på hæld, og med ønsket om et fortsat godt samarbejde i 1977 bringer jeg hermed vore foresatte i ministeriet, farvandsdirektoratet og farvandsvæsenet samt alle ved redningsstationerne ansatte og afgående kolleger, pårørende, redaktør og forretningsfører min hjerteligste hilsen. Jeg ønsker en glædelig jul samt et godt og lykkebringende nytår.

Wenzel O. Rasmussen

Form. for Foreningen af danske Redningsmænd

HIRTSHALS
HANS SVENDSENS
SKIBSBYGGERI

Alt i nybygninger
samt reparationer
Hirtshals . Tlf. (08) *94 17 77

A/S HIRTSHALS FRYSE- & KØLEHUS
HIRTSHALS ISVÆRK
Telefon (08) 94 10 70

AKTIESELSKABET
VENDELBOBANKEN
HIRTSHALS AFDELING
Tlf. (08) *94 11 11

HIRTSHALS SØMANDSHJEM
Telefon (08) *94 19 44
God borgerlig middag . Pæne værelser
Bestyrer Holger Nielsen

CHR. JEPSEN
Tlf. (08) 94 10 39 - 94 13 40
Allid 1. kl.s kød og pålæg

LEVORSEN & JØRGENSEN
LYS . KRAFT . SKIBSINSTALLATION
Telefon (08) *94 10 11
Betjening dag og nat

HIRTSHALS FISKEAUKTION
STATSAUTORISERET . v. CHR. BERG
Telefon (08) *94 12 33 . Privat (08) 94 13 16
Telegramadresse: »Fiskeauktionen«

»TIDSSKRIFT FOR REDNINGSVÆSEN«
Ansvarshavende redaktør:
H. Ingemann
Rindum Kirkeby . 8950 Ringkøbing . Tlf. (07) 32 07 22
til kl. 14. Derefter 32 05 63.

Forretningsfører og ekspedition:
Bogtrykker Gadgaard Nielsen
Vasen 3-5 . 7620 Lemvig . Tlf. (07) *82 15 00

»Foreningen af danske Redningsmænd«
Hovedbestyrelse:
Formand: O. Wenzel Rasmussen
Havnevej 223 . 8500 Grenå . Tlf. (06) 32 13 37
Næstformand: P. Munk Pedersen
Vesterhavsgade 123 . Nr. Vorupør . 7700 Thisted
Tlf. (07) 93 80 04
Kasserer: Robert Iversen
Vesterhavsgade 121 . 7680 Thyborøn . Tlf. (07) 83 13 23
Søren Sørensen
Fiskebrogade 5 . 6700 Esbjerg . Tlf. (05) 12 91 89
Niels Peder Nielsen
Mosedalsvej 25 . Listed . 3740 Svaneke . Tlf. (03) 99 63 08
Helmer Nielsen
Thorup Strand . 9690 Fjerritslev . Tlf. (08) 22 54 07
Martin Sørensen
Højvangen 15 . 9850 Hirtshals . Tlf. (08) 94 18 82

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION
Statsautoriseret
v. Aage Geisnæs . Telegramadr.: Fiskeauktion
Tlf.: Kontor (08) *44 12 00 . Privat (08) 44 10 29

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning
Telefon (08) 44 12 77 (2 lln.)

KARSTENSENS SKIBSVÆRFT
Skibs- og bådbyggeri
Telefon (08) *44 13 11

OSCAR SKOUGAARD
Aut. installatør
SKAGEN . TELEFON (08) 44 13 45

Aktieselskabet
SKAGEN ISVÆRK
Skagen . Telefon (08) 44 15 38

THISTED

MINDESMÆRKER
BRDR. JENSEN . STEN- OG BILLEDHUGGERI
Thisted . Telefon (07) 92 00 94

SØRENSEN'S
Herremagasin MIDT I
TORVEGADE 1 . TELEFON 499 THISTED BYENS HJERTE

Marsø
Støbegods

SPAREKASSEN sds

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

ESBJERG

C. M. NØRSKOV LAURSEN
MASKINFABRIK I/S . Tlf. (05) *12 60 00
Dæksmaskineri spec. for fiskefartøjer

N. P. Jensen & Søn . Skibs- og bådbyggeri
NY HAVN
Telefon (05) *12 05 55 . Privat 12 82 63
Anbefales med såvel nybygning
som reparation

SEJLMAGER
BRØDRENE MATHIASSEN
(H. Mathiasen)
NY HAVN
Tlf. kontor og lager (05) 12 00 47 . Privat 15 02 12

LEDIG

HANS AA & SØNNER
Sejlmagere
NY HAVN . ESBJERG . TELEFON (05) *12 32 88

ROUST & NIELSEN
MASKINVÆRKSTED
NY HAVN TLF. (05) 12 03 87

ESBJERG FISKEAUKTION
Statsautoriseret
Indehaver: AAGE ANDERSEN
Telefon (05) 12 05 11 . Privat (05) 12 01 30

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise
Grundlagt 1833
Kvæsthusgade 1 . København K
Tlf. (01) 15 51 95 . Udenfor kontortid (01) 15 51 75
Telegramadresse: Svitzersalvage

RAUN BYBERGS SKIBSBYGGERI A/S
Esbjerg . Telefon (05) *12 53 99
NYBYGNINGER . REPARATIONER . SMEDIE

Esbjerg Skibsværft
v. Andersen, Jensen og Hagde
Telefon (05) 12 68 77 - 12 33 95

ALT I NYBYGNINGER OG REPARATIONER